

HISTORISCHE KRING D'OUDE SCHOOL

Het klooster Vredendaal

Voorwoord

Toen Jan van der Heijden destijds voorstelde eerst aan het archief van Vredendaal te beginnen, heb ik wat verbaasd gereageerd: "Was er dan nog een klooster binnen de grenzen van De Bilt"?

Oostbroek en Vrouwenklooster zijn bekend genoeg, maar Vredendaal!

Dat veranderde snel. Terwijl Jan werkte aan een grote foliant van Oostbroek, kreeg ik de opdracht eerst de nummers 5 t/m 10 uit de inventaris van het Regulierenklooster Vredendaal te transcriberen.

De goede en uitgebreide toegang op dit archief maakte dat prettig werken.

Na het lezen van het voorwoord op de transcriptie op het huis Meyenhagen realiseer ik mij dat veel van wat Jan daar zegt ook nu nog geldt. Het is niet altijd makkelijk. Dus als er geen Angelique Hajenius geweest was die met vaardige hand de testen corrigeerde, daar moeten we maar niet aan denken.

Truus de Bruijn
De Bilt april 2006

Inleiding

*Geschiedenis**

Het klooster Vredendaal was gelegen ten oosten van de stad Utrecht, aan en ten zuiden van de Biltstraat ongeveer bij het huis Griffenstein. Het is tegen het einde van de 14e of aan het begin van de 15e eeuw gesticht door Wermbold van Boskoop. Over het stichtingsjaar bestaat geen zekerheid.

In een akte van 30 juni 1399 oorkondt Evert van Sconevelt, schout in het gerecht van den Ghoey, dat Wouter Johanssoen en zijn zoon Aernt ten behoeve van het altaar van Vredendaal hebben overgedragen aan heer Aelbrecht Wouterssoen, priester, Braem Dolen en Johan Heinric als collatoren van dat altaar, 17 hont en 35 schaft land, en tevens 4 hont land min 19 schaft grenzend aan de Meent (de Minstream), en tevens 11 hont en 32 schaft land, alles gelegen in het gerecht van den Goeij. (noot: inventarisnummer nr. 66, regest 6.) Was dit de eerste aanzet tot de stichting van het klooster?

Omstreeks het jaar 1404 had Wermbold een bezoek gebracht aan de broeders van het gemene leven in Deventer, Zwolle en Kampen, naar aanleiding waarvan hij, terug in Utrecht, aldaar een dergelijke leefgemeenschap organiseerde. (noot: bij een grenswijziging is dit gebied in 1954 Bilts grondgebied geworden.)

Wermbold, een persoonlijke vriend van Florens Radewijns, wordt in een aantal geschriften van moderne Devoten met ere genoemd, hoewel zijn belangrijkste werkzaamheden lagen op het terrein van het kapittel der Tertiariissen van Utrecht (het Caeciliaconvent), waarvan hij een van de oprichters was. Vredendaal werd dan ook een Tertiariissenklooster. Na de dood van Wermbold in 1413 ging het, met toestemming van de bisschop, over naar de orde der reguliere kanunniken van St. Augustinus en werd bij het kapittel van Windesheim ingelijfd in 1419. (We spreken daarom van het Regulierenklooster Vredendaal.)

Over de volgende periode van ongeveer een eeuw zijn slechts weinig gegevens voorhanden; waarschijnlijk grotendeels een gevolg van het feit dat Vredendaal in 1437 een besloten klooster werd.

Bekend is dat het klooster een aantal keren te lijden heeft gehad van oorlogshandelingen. De gebeurtenissen in de jaren 1527/28 leidde tot de ondergang van het klooster. In de strijd tussen de bisschop enerzijds en de Geldersen en de stad anderzijds werd het klooster op 12 september 1527 eerst bezet door de troepen van de bisschop, om vervolgens door Maarten van Rossum, de aanvoerder van de Gelderse troepen, ingenomen te worden. Kort daarna, in de nacht van 29 op 30 april 1528, werd het klooster door de Geldersen in brand gestoken vanwege de strategische ligging ervan. Door de vernietiging van het klooster, waardoor het niet meer door de tegenpartij kon worden ingenomen, zou de Steenstraat tussen Utrecht en De Bilt open blijven.

Een tijdgenote, Henrica van Erp, abdis van Vrouwenklooster, schrijft in haar dagboek: "Anno 1528 een tyt na Paschen, doe wert Sinte Catharina Clooster een deel afgebroken, ende daer wort al die steen van dat clooster tot Vredendaal, ende dat huys ter Horst, ende van dat huijs te Vrelandt al aen vermetselt."

Na de vernietiging van het klooster hebben de kanunniken mogelijk korte tijd op het Vredenburg gewoond, vanwaar ze op 11 mei 1529 door overste Dermont van Utrecht zijn overgeplaatst naar het St. Jansconvent in Amersfoort, dat zo goed als verlaten was. Het generaal kapittel besloot in 1529 dat de broeders van Vredendaal moesten blijven waar ze zaten, totdat er een andere oplossing zou worden gevonden. Het komt er op neer dat sindsdien het convent van Vredendaal tot het einde van zijn bestaan in Amersfoort gehuisvest bleef. Vanaf dat tijdstip valt de geschiedenis van Vredendaal samen met die van het St. Jansconvent. Na 1580 mochten geen

nieuwe kloosterlingen meer intreden en in 1610 trof de visitator der Windesheimers in Amersfoort nog slechts één broeder aan.

*E.T. Suir, Inventaris van het archief van het Regulierenklooster Vredendaal buiten Utrecht 1399-1530 (Het Utrechts Archief 1976)

Het archief

De verenigde archieven van St. Jan en Vredendaal zijn in 1605 aan de Staten van Utrecht overgedragen. De stukken zijn zwaar geschonden uit het beheer van de Staten te voorschijn gekomen. Rekeningen, het merendeel van de kaarten en stukken over het bestuur, de kerk en de eredienst betreffende zijn verdwenen. Slechts de eigendomsbewijzen van het goederenbezit zijn overgeleverd.

In 1895 zijn de charters van St. Jan aan het archief van Amersfoort afgestaan. De charters van Vredendaal zijn toen in het Rijksarchief van Utrecht gebleven, waarin ze als deel van het Statenarchief waren gedeponneerd. In 1905 is het archief van Vredendaal globaal geïnventariseerd.

Het archief van Vredendaal bestaat uit 153 stukken uit de periode 1399-1530. Slechts een deel hiervan heeft betrekking op de gemeente De Bilt. Dit is het (Latijnse) stuk uit de paragraaf 'Betrekkingen met andere kloosters' (inventarisnummer 3), de stukken, die genoemd worden in de paragraaf 'De omgeving van het klooster' (inventarisnummers 5-16) en een deel van de stukken die zijn opgenomen in de paragraaf 'Utrecht' (inventarisnummers 29-51).

In het archief Eemland, waar de archieven van de stad Amersfoort zijn opgeslagen, bevindt zich nog een aantal stukken van Biltse goederen, zoals de hoeve Colenberch, boerderij De Hoeve en boerderij Ridderoord. Het merendeel van deze stukken heeft betrekking op de periode na 1579.

Deze uitgave

Omdat het lezen van stukken uit de Middeleeuwen en de eeuwen daarna enige paleografische kennis vereist, heeft de Bronngroep van de Historische Kring d'Oude School van De Bilt/Bilthoven de hierboven genoemde stukken getranscribeerd. Bij het maken van een keuze tussen wel of niet transcriberen zijn we afgegaan op de voorstellen van wijlen Jan van der Heijden, de initiator van dit project en gedurende vele jaren onze aanvoerder, die we node missen.

Bij het maken van de transcripties zijn dezelfde regels gevolgd als bij de transcripties van het huisarchief van Meyenhagen en Vrouwenklooster. Boven elk stuk staat het inventarisnummer en de datum, daaronder volgt de korte inhoud zoals weergegeven in de inventaris. Wij hebben er voor gekozen om bij Vredendaal zowel de algemene beschrijvingen bij de inventarisnummers als de beschrijvingen van de regesten op te nemen, omdat de laatste meer informatie verschaffen. Elk folio is opnieuw per regel genummerd. Waar in de tekst een afkorting staat, is de oplossing daarvan in de transcriptie tussen vierkante haken weergegeven. Ronde haken geven aan dat iets weggelaten dient te worden. Opmerkingen van de transcribent zijn met { } aangegeven.

Aan deze uitgaven werkten mee:

Jan van der Heijden (†)
Truus de Bruijn
Angelique Hajenius
Ton Ockhuijsen
Wilma Storimans

Historische Kring d'Oude School,
8 augustus 2007

13 augustus 1514.

Akte van confraterniteit van de S. Laurensabdij te Oostbroek ten behoeve van Vredendaal.

1 Venerabilibus religiosis ac predilectis patribus ac fratribus omnis priori et conventui monasterii Vallis
 2 Pacis ordinis canonicorum regularium Splinterus de Dorssen Dei miseratione
 3 abbas et conventus monasterii sancti Laurentii in Oestbroeck extra muros civitatis Traiectensis, ordinis
 4 domini Benedicti salutem et pacem atque pauperem {?} precum nostrarum suffragium quale-
 5 cumque. Licet ex monitione canonica tenemur orare pro omnibus hominibus indifferenter, tanquam pro
 6 fratribus cum quibus unum patrem habemus in celis, singulari tamen fraternitatis affectu illis nimirum
 7 astringimur peramplius, qui nobiscum uno quasi tramite ad amorem incorrupte et perpetue unitatis seu
 8 fraternitatis pervenire nituntur in celis. Meretur igitur devotionis affectus, quem erga
 9 nos et domum nostram multis temporibus gessistis, vinculo indissolubilis charitatis connecti fortius;
 10 cupientes preterea charitatem in Domino futuris et perpetuis temporibus una vobiscum
 11 inconcusse et inviolabiliter observare atque augmentare, inquantum in nobis est, necnon successoribus
 12 nostris salubrem exhibere materiam, quatenus ipsi huiusmodi charitatis indicia per nos et prede-
 13 cessores nostros cepta laudabiliter prosequantur. Vobis omnibus et singulis, tam presentibus quam futuris,
 14 eiusdem monasterii vestri personis, videlicet prioribus, sacerdotibus, ac noviciis, sub obediencia et
 15 sine proprio viventibus, et eorum cuilibet insolidum, concedimus tenore presentium, pro nobis et
 16 successoribus nostris, plenariam participationem omnium bonorum spiritualium in vita vestra pariter et in
 17 morte, scilicet missarum, orationum, jejuniarum, vigilarum, abstinentiarum, elemosinarum, disciplinarum
 18 et aliorum exercitiorum spiritualium seu corporalium, qualiumcumque que per nos et posteros
 19 nostros imperpetuum operari dignabitur nostri clemencia salvatoris; adjicientes preterea ex gracia speciali,
 20 quod cum obitus cuiuslibet vestrum et successorum vestrorum predictorum, etiam si qui forte pro
 21 negociis ipsius monasterii alibi existentes de hac vita decederent (quem Deus post longa bone vite curricula
 22 felicem faciat et beatum), nobis vel posteris nostris in domo nostra
 23 antedicta fuerit nunciatus, pro singulis eorum faciemus, vel posteris nostri facient, in remedium animarum
 ipsorum, totiens quotiens aliquem ex eis obire contigerit, adjuvante Deo in modum
 subsequentem. Videlicet quilibet sacerdos, in eadem domo nostra professus, dicere erit obligatus pro
 quolibet scilicet priore, sacerdote, qualicumque novicio defunctis vestri monasterii, ab hac
 luce migraturis, tres missas, quarum prima erit pro defunctis cum collecta defuncto debita, relique vero due
 misse erunt ad placitum dicentis, dummodo prima collecta post principalem
 sit conveniens defuncto, cum intentione totius sacrificii et recordatione speciali in memoria defunctorum.
 Et non sacerdotes, sive novicii, necnon infirmi, debiles et non celebrantes
 dicere tenentur unum psalterium cum septena pro defunctis. Si sacerdotes validi fuerint ad celebrandum,
 cum psalterio satisfacere non poterunt, sed ad celebrandum erunt astricti. Cuius quidem
 concessionis gratiam et mutuum inter nos dilectionem huiusmodi etiam in nostris intendimus libris,
 annalibus diligenter annotare, quatenus inter vestros posteros et nostros eo amplius de-
 votio perseveret continua et de die in diem crescat, quo predicta fuerint per nos in scriptis manifestus
 exarata, vestram in Domino charitatem humilime deprecantes, ut nobis et
 successoribus nostris viceversam charitativam, prefatorum beneficiorum spiritualium vicissitudinem
 sincera devotione facere dignemini et velitis, quatenus cum omnium seculorum dominus suam venerit
 aream ventilare, grana segregaturus a paleis, ipsum, mutuis et alternis meritis adiuti et precibus, sentire
 mereamur non iudicem severum et terribilem, sed efficacem pa-
 tronum et amicum suavissimum, qui nos non cum paleis ad eterni loca incendii, sed cum electis granis ad
 gaudiosa perducere iubeat horrea paradisi. In quorum omnium testimonium
 premissorum et fidem, presentes has litteras nostras sigillis nostris abbacie et conventus duximus muniri,
 sub anno Domini millesimo quingentesimo quattodecimo, in profesto

15 juni 1435

Koop en transportakten van landerijen grenzende aan de Steenweg tussen Utrecht en De Bilt ten behoeve van Vredendaal, 1435-1504, met oudere akte van erfpacht van een van die landerijen ten behoeve van Vredendaal.

Regest 27

Willem Bloc Roelofszoen, schout, en Ghijsbert Sanderszoen en Jan Splinrter, buren in Herberscoep, het gerecht van de dom van Utrecht, oorkonden datt Jan Pot, burger van Utrecht, aan Vredendaal 15 hont land, waar het klooster op gebouwd is, ten zuiden van de Steenwech, heeft overgedragen.

{ Buitenzijde akte } Ons hofstedelant
Die brief va[n] de[n] vijftie[n] hont lants daer cloester op staet
1435 St. Vitus en Modestusdag.

- 1 Alle den ghenen die desen brief sellen sien of horen lesen doe ic verstaen, Willem Bloc Roelofszoen scout in Herberscoep
- 2 der he[re]n gerecht van de[n] Doem t' Utrecht dat voer mij en[de] lantghenoten en[de] bueren die hier nae bescreven staen gecome[n]
- 3 is in den selven gherechte Jan Pot burgher t' Utrecht, en[de] gaf over en[de] scout quijt mit hande en[de] mit monde voer
- 4 hem en[de] sijn ernamen den p[ri]or en[de] co[n]vent van Vrede[n]dael den vrien eyghe[n]dom van vijftien hont lants daer dat
- 5 co[n]vent voerscr[even] op gheti[m]mert staet strecke[n]de op suutwerts van de[n] Steenwech en[de] daer dat co[n]vent ten eynden
- 6 en[de] an beyden siden naest ghelant is. En[de] verteech van allen recht en[de] toeseegghen dat hi an den lande voerscr[even] hadde
- 7 of ye ghehat mocht hebben tot behoef des co[n]vents voerscr[even]. Hier waren over en[de] aen daer dit gheschiede Jan
- 8 Pot selve voerscr[even], Ghijsbert Sanderszoen en[de] Jan Splinter als lantghenoten en[de] buere en[de] anders veel goeder
- 9 lude. En[de] opdat dit vast en[de] stade blive soe hebbe ic Willem Bloc scout voerscr[even] minen seghel an desen brief ghehan-
- 10 -ghen van des gherechts wegghen tot enen oir ko[n]de. Ghegheven in 't jaer ons He[re]n dusent vierhondert en[de] vijf en[de]
- 11 dertich, op Sinte Vitus en[de] Modest[us]dach der heyligher martelaren.

Vredendaal 6

15 juni 1435

Koop en transportakten van landerijen grenzende aan de Steenweg tussen Utrecht en De Bilt ten behoeve van Vredendaal, 1435-1504, met oudere akten van erfpacht van een van die landerijen ten behoeve van Vredendaal 1479.

Regest 28

Jan Pot, burger van Utrecht, verklaart dat hij aan Vredendaal 15 hont land ten zuiden van de Steenwech, waar het klooster op gebouwd is, verkocht heeft.

{ Buitenzijde akte } Die waerbrief van de 15 ho[n]t lants
S. Vitus en Modestusdag.

- 1 Alle den ghene[n] die desen brief sellen sien of horen lesen doe ic verstaen Jan Pot burgher t 'Utrecht dat ic vercoft hebbe
- 2 den prior en[de] co[n]vente der reguliere[n] te Vredendael bute[n] Utrecht an den Steenwech den vrien eyghendom van vijftien
- 3 hont lants streckende suutwerts op van de[n] Steenwech daer dat voers[eide] co[n]vent op gheti[m]mert staet en[de] an beiden siden en[de]
- 4 te[n] eynde naest ghelant is om een seker so[m]me van ghelde di si mi vol en[de] al betaelt hebbe[n], den lesten pe[n]ninc mitte[n]
- 5 eersten. En[de] love voer mi en[de] voer mijn erfghename[n] den prior en[de] co[n]ve[n]te voerscr[even] dit voerscreve[n] lant vri en[de] co[m]mer-
- 6 -los te waren jaer en[de] dach als ic sculdich bin te doen na den recht. En[de] ic scelde den co[n]ve[n]t vri en[de] quijt voer mi en[de]
- 7 voer mijn erfghename[n] alle recht en[de] toeseegghen dat ic daer an hebbe of ye hebben mochte. In orconde der waerheit
- 8 so heb ic Jan Pot voerscr[even] desen brief beseghelt mit minen seghel. Ghegheven in 't jaer ons He[re]n dusent vierhondert en[de]
- 9 vijf en[de] dertich op sinte Vitus en[de] Modestusdach.

Vredendaal 7

6 november 1439

Koop en transportakten van landerijen grenzende aan de Steenweg tussen Utrecht en De Bilt ten behoeve van Vredendaal, 1435-1504, met oudere akten van erfpacht van een van die landerijen ten behoeve van Vredendaal 1479.

Regest 35

Willam Bloc, zoon van Roelof Bloc, schout, en Jan Splinter en Gijsbert Brabant, buren in Herbertscope in het gerecht van de dom te Utrecht, oorkonden dat Goessen van Voerde heeft overgedragen aan Jan de Kraen Gijsbertsoen een stuk land gelegen in Herbertscope tussen de Steenwech en de Hoeftdijc aan de zuidzijde bij Vredendaal.

{Buitenzijde akte} va[n] dat stuccke lants bute[n] ons convent westwert
{Andere hand} 1439 st. Willebrorsavond.

- 1 Alle den genen die desen brief sellen sien off horen lesen doe ic verstaen Willam Bloc, Roelof Bloc
scoutsoen
- 2 in Herbertscope, in der heren gerecht van de[n] Doem t' Utrecht, dat voer mij ende voer die lantgenoete[n]
ende buere die hier
- 3 nae bescreve[n] staen quam in 't gerechte Goessen van Voerde ende begeerde eens oerdels of dat stuccke
lants also als 't gelege[n]
- 4 is in den gerechte voirscreve[n] streckende tusschen den Steenwech ende den Hoeftdijc aen de zuytsijde bij
Vredendael daer bove
- 5 naest gelant is dat convente van Oudwijc ende benede[n] naest gelant sijn die heren van Oudemu[n]ster
t'Utrecht mit horen
- 6 medewerkers, alse vrij ende also los sijn ware dat hij dat mochte vercopen, versetten, versellen ende den
vrijen eygendom of
- 7 geven dien hij woude ende hem wair gewijst mit rechte en[de] mit oerdel dat hij 't wel doen mochte ende
dattet mitte[n] rechte
- 8 stadicheit hebben sel. Aldaer soe gaf Goessen van Voerde voirscreve, Jan de Kraen Gijsbertsoen den vrijen
eygendom van dat
- 9 stuccke lants soe dat hiervoer bescreve[n] ende bepaelt staet ende verteech daer off ende van allen rechts
en[de] toesseggens
- 10 dat hij daeraen hadde ende mede van allen brieve[n] die van dese voirseide stuccke lants ruerende sijn tot
behoef Jan de
- 11 Kraen Gijsbertsoens voirscreve[n] alse rechte ende oerdel wijsde dat hij sculdich was te doen ende dat die
gifte en[de] ver-
- 12 -tichte stadicheit houden sel ende (ende) geloefdet hem mede jaer en[de] dach te waren na den rechte van
de[n] lande
- 13 ende alle verko[m]mer of te doen als erffcoep recht is. Hier waren over en[de] aen daer dit geschiede Jan
Splinter, Gijsbert
- 14 Brabant lantgenoete[n] ende buere in den gerechte voirscreve[n] ende anders boel goede lude. Ende opdat
dit vast ende
- 15 stade blive soe hebbe ic Willam Bloc scout van des selve[n] gerechtes wege voirscreve[n] desen brief
bezegelt mit mijne[n] segel
- 16 over mij selve ende mede over die lantgenoete[n] ende buere voirscreve[n] om hoire bede wille. Ende wij
lantgenoete[n] ende
- 17 buere voirg[enoemt] oirconden dit ende tugen onder des scoutse segel voirscreve[n] ende hebben hem
gebeden desen brief mede over
- 18 ons te besegellen mit sine[n] segelle, want wij hiermede over ende aen waren daer dit geschiede als
voirscreve[n] staet.
- 19 Gegeve[n] in 't jaer ons He[re]n duse[n]t vierhondert negen en[de] dartich op sinte Wilbroerts avont

Vredendaal 8-1

8 april 1484

Koop- en transportakten van landerijen grenzende aan de Steenweg tussen Utrecht en De Bilt ten behoeve van Vredendaal, 1435-1504, met oudere akte van erfpacht van een van die landerijen ten behoeve van Vredendaal.

Regest 114

Loeff Reyer Spijkerszoen, schout, en Henrick Wouterszoen, Reyer van Hilhorst, Gerijt Janszoen en Jan Gerijtszoen van Zweten, buurraden buiten Wittevrouwenpoorte bij Utrecht, oorkonden dat mr. Peter van

Amerongen kanunnik van st. Marie, mr. Johan van Amerongen, kanunnik van st. Jan, Willem van Amerongen met Magdaleen zijn vrouw, en Ghijsbert van Nyewenroede Splinterszoen met Geertruyt zijn vrouw, aan Vredendaal hebben overgedragen de achterste helft van een hof gelegen buiten Wittevrouwenpoorte tegenover het Heilige Kruis, waarvan de voorste helft aan de Steenwech ligt. Zij verklaren dat mr. Jacob Taets van Amerongen, hun broer, zodra hij in Utrecht kwam, al zijn rechten op de halve hof eveneens zou overdragen aan het convent.

1 Alle den ghenen die desen brief sellen sien off horen lesen doe wij verstaen Loeff Reyer Spijkersz[oon]
schout, Henrick Woutersz[oon], Reyer van Hilhorst,
2 Geryt Jansz[oon] ende Jan Gerytsz[oon] van Zweten buerrade buten Wittevrouwe[n]poorte bij Utrecht, dat
voir ons quame[n] in 't gherechte meyster
3 Peter van Ame[r]ongen canonick t' sunte Mariën, meys[ter] Johan van Ame[r]ong[en] canonick t'sunte
Johans t'Utrecht, Willem van Ameronghen
4 ende Ghijsbert van Nyewenroede Splintersz[oon]. Ende aldair soe gave[n] alse meyster Peter ende
meyst[er] Johan canonicke[n] voirg[enoemt] elcx mit hoers
5 gecorens voechts hant dair sij mit recht ende mit oirdele aen quame[n], Willem van Ame[r]ongen
voirs[creven] gaff voir hem ende voir joncfrou
6 Magdaleen sijne[n] wijve, Ghijsbert van Neywenroede voirs[creven] voir hem ende voir joncfrou Geertruyt
sijnen wijve, dair sij elcx op dese tijt
7 wittelike geboorte bij hebben, over dat conve[n]t van Vredendael, gelegen buyten Utrecht, die rechte helfte
eene[n] hoff alsoe die
8 gelegen is buten Wittevrouwenpoorte neffen den heiligen Cruys over, in den gerechte voirs[creven], te
weten dat afterste deel dair off
9 mit alle zijne[n] toebehore[n], alsoe dat nu van dat voerste eynde aen den Steenwech gelegen off geheynt
staet daer die hee[re]n van
10 Sinte Johans t' Utrecht oestwaert dat voirs[creven] voirste eynde van den hoff voirs[creven] zuytwaert ende
Dirck Borre van Ameronghe[n] west-
11 waert naestgelegen zijn. Alsoe dese voirs[creven] p[er]sonen dat aengecomen ende bestorven is van dode,
eerst van Amerong[en] hoers brued[er]s.
12 Ende vertegen dair off ende van alle rechts ende toeseggens dat sij dair over hadden ende mede van alle
brieven die dair
13 off ruerende zijn tot des conve[n]ts behoefte voirg[enoemt] alse rechte ende oirdele wijsde dat sij schuldich
waren the doen. Ende zij geloefde[n] 't
14 hem mede jair ende dach the waren alse recht is ende alle voerplechten ende co[m]mer off the doen, voert
soe geloefden dese
15 voirs[creven] p[er]sonen mede mit handen voirs[creven] alse tot wat tijden dat meyster Jacob Taets van
Amerongen horen brueder bynne[n]
16 Utrecht coemt dat zij die alsoe goet hebben sellen dat hij den conve[n]t voirs[creven] tot hore vermani[n]ge
mede overgeven sell alle
17 recht ende toeseggens dat hij heeft aen dese helfte van den hoff voirs[creven], sonder argelist. In kennisse
der wairheit soe hebbe ick
18 Loeff schout voirs[creven] mijne[n] segel aen desen brieffe gedaen van des gerechts wegghen over mij
selven ende mede ov[er] die
19 buerrade voirs[creven] om hore beden wille. Ende wij buerrade voirs[creven] oirkonden ende tugen dit
onder des schoute[n] segel voirs[creven]
20 ende hebben hem gebeden desen brieffe mede over ons the besegele[n] mit sijne[n] segel want wij hier mede
over en[de] aen
21 ware[n] dair dit geschiede gelijk hiervoer bescreve[n] staet. Gegeve[n] in 't jair ons Hee[re]n duysent
vierhondert vier ende tachtig
22 des donredages na den sonne[n]dach in den vasten, geheten Iudica.

{Achterzijde: Zie akte 8-2.}

Vredendaal 8-2

13 december 1487

Koop en transportakten van landerijen grenzende aan de Steenweg tussen Utrecht en De Bilt ten behoeve van Vredendaal, 1435-1504, met oudere akten van erfpacht van een van die landerijen ten behoeve van Vredendaal 1479.

Regest 118

Wouter Reyers. van Hilhorst, schout, en Gherit Jansz., IJsbrant Jacopz., Reyer van Hilhorst en Ghijsbert Heiricks., buerraden buiten Wittevrouwenpoorte bij Utrecht, oorkonden dat mr. Jacop Taets van Amerongen, kanunnik van S. marie, aan Vredendaal heeft overgedragen zijn rechten op de achterste helft van een hof gelegen buiten Wittevrouwepoorte zoals bedoeld in regest nr. 114.

{Buitenzijde akte:} Zellebruers

{Op ander gedeelte van de akte:} Van den hof bute[n] Wittevrouwen of den boemgert.

- 1 Alle den ghenen die desen brief sellen sien off horen lesen doe wij verstaen Wout[er] Reyers[oon] va[n] Hilhorst schout, Gherit Jansz[oon] en[de] IJsbrant Jacopz[oon], Reyer-
- 2 van Hilhorst en[de] Ghijsbert Heinricks[oon], buerrade buten Wittevrouwe[n]poorte bij Utrecht, dat voir ons quam in 't gherechte meyster Jacob Taets va[n] Ame[r]on-
- 3 gen canonick t'su[n]te Marie[n] t' Utrecht. En[de] aldair soe gaff meyst[er] Jacop va[n] Ame[r]ong[e]n canonick voir[genoemd] mit sijns ghecorens voechts hant dair hij mit
- 4 rechte en[de] mit oirdele aen qua[m] over dat co[n]ve[n]t va[n] Vreendael ghelege[n] buyte[n] Utrecht, die rechte helft va[n] ene[n] hoff alsoe die gheleg[en] is buyte[n] Wittevrou-
- 5 we[n]poorte neffen den heylige[n] cruys ov[er] in de[n] gherechte voirs[chreven] te wete[n] dat afterste deel dair off, mit alle[n] sijne[n] toebehore[n], alsoe dat nu va[n] dat voirste eyn-
- 6 de aen de[n] Steenwech gheleg[en] off gheheynt staet dair die heerd va[n] Sinte Johans t' Utrecht oestwaert dat voirs[creven] voirste eynde van de[n] hoff voirs[creven] zuytwaert ende
- 7 Dirk Borre va[n] Ame[r]ong[en] westwart naestghelege[n] zijn. Alsoe die hem aengecome[n] en[de] bestorve[n] is va[n] dode, eerst va[n] Ameronge[n] sijns broeders. Ende verteech dair
- 8 off en[de] va[n] alle[n] rechts en[de] toesege[n]s dat hij dairaen hadde en[de] mede va[n] alle[n] brieve[n] die dair off rue[r]ende sijn tot des co[n]ve[n]ts behoef voirg[enoemt] alsoe recht en[de] oirdele wijs-
- 9 de dat hij sculdich was te doen. En[de] hij gheloefdet he[m] mede jair en[de] dach te waerd alsoe recht is en[de] alle voirplechte[n] en[de] co[m]mer of te doen sonder argelist. In ke[n]-
- 10 nisse der waerheit soe hebbe ick Wout[er] schout voirs[chreven] mine[n] segel aen desen brief ghedaen van des gerechts weghe[n] ov[er] mij selve[n] en[de] mede ov[er] die buerrade
- 11 voirs[chreven] om hore bede[n] wille. En[de] wij buerrade voirs[chreven] oirkonde[n] en[de] tugen dit onder des schoute[n] segel voirs[chreven] en[de] hebbe[n] he[m] ghebede[n] desen brief mede ov[er] ons the
- 12 besegele[n] mit sijne[n] segel wa[n]t wij hiermede over en[de] aen waerd daer dit ghesciede ghelijck hier voer bescreve[n] staet. Geg[even] in 't jair ons He[re]n duyse[n]t vier
- 13 hondert seve[n] en[de] tachtich op sinte Lucyendach, maghet en[de] martelaer.

Vredendaal 9

31 januari 1504

Koop en transportakten van landerijen grenzende aan de Steenweg tussen Utrecht en De Bilt ten behoeve van Vredendaal, 1435-1504, met oudere akten van erfpacht van een van die landerijen ten behoeve van Vredendaal 1497.

Regest 141

Het convent van Vrouwenklooster bij Utrecht verklaart dat het met toestemming van Frederik van Baden, bisschop van Utrecht, aan Vredendaal verkocht heeft twee akkers land, die Vredendaal in erfpacht had van Vrouwenklooster, grenzende ten oosten aan Vredendaal, ten zuiden aan de Oudwijker weteringe, ten westen aan Vrouwenklooster en ten noorden aan de Steenwech en aan de Hooffdijck.

{Buitenzijde akte} Vrouwe[n]cloester

{Moderne hand} 1504 st. Ignatiusdag.

- 1 Wij priorinne ende gemeen convente van Vrouwecloester bij Utrecht make[n] kenlick alle[n] luyde[n] dat wij vercoft hebbe[n] bij wille en[de]
- 2 consente des eerweerdige[n] Vaders in Gode here[n] Frederick van Baden biscop t' Utrecht ons lieffs genedigen heer den prior en[de]
- 3 gemeen convent van Vredendael, reguliers buten Utrecht en[de] horen nacomelinge[n]de vrijen eygendomvan twe acker lants
- 4 die dat co[n]vent van Vredendael voirs[creven] te gebruke[n] plegen van dat co[n]vent van Vrouwencloester voirs[creven]in enen ewelyken

5 erffpacht om twe erdes? oude scilden alsoe als wij leggende hebben bij horen voirseid[e] co[n]vent dair
 hoer convent selve
 6 Wij priorinne ende gemeen convente van Vrouwecloester bij Utrecht make[n] kenlick alle[n] luyde[n] dat
 wij vercoft hebbe[n] bij wille en[de]
 7 consente des eerweerdige[n] Vaders in Gode here[n] Frederick van Baden biscop t' Utrecht, ons lieffs
 genedigen hee[re]n den prior en[de]
 8 gemeen convent van Vredendael, reguliers buten Utrecht en[de] horen nacomelinge[n] den vrijen
 eygendom van twe acker lants
 9 die dat co[n]vent van Vredendael voirs[creven] te gebruke[n] plegen van dat co[n]vent van Vrouwecloester
 voirs[creven] in enen ewelyken
 10 erffpacht om twe ecclesii oude scilden alsoe als wij die leggende hebben bij horen voirseid[en] co[n]vent
 dair hoer convent selve
 11 oestwert naist gelant is ende zuytvert naist gelegen is Oudwijker weteringe en[de] westwert naistgelegen
 is dat convent va[n]
 12 Oudwijck voirs[creven] en[de] daer noertwert naistgelegen is den Steenwech. Ende noch oick den selven
 vercoft enen wech
 13 geheten den Hooffdijck om een so[m]me van pe[n]nin[gen] die sij ons voll ende all well betaelt hebben
 den lesten pe[n]ninck mitte[n]
 14 eersten die welke wij gekeert hebbe[n] tot orber en[de] profijt en[de] nutschap onses gemeens co[n]vents
 voirs[creven]. Ende geloven voir
 15 ons ende onsen nacomelinge[n] den prior ende gemeen convent van Vredendael voirs[creven] dese twe
 acker lants ende oeck den
 16 Hooffdijck te vrijen ende te wae[re]n ten ewyghen daghen alse eerfcoop ende scelden den convent van
 Vredendael voirs[creven] vrij
 17 ende quijt voir ons ende onsen nacomelingen van allen rechts ende toese ggens van desen tween percelen
 voirg[enoemt] dat
 18 wij ye daeraen gehat hebben ende die brieven die dairoff ruerende sijn geweest off te doen ende te nyt ende
 van ghee[n]re
 19 weerden te wesen. In ke[n]nisse der wairheit hieroff soe hebben wij priory[n]ne ende gemeen convent
 voirs[creven] desen brieff
 20 mit onse co[n]vents segell uuthanghende aen desen brieff gedaen. Ende want dese voirs[creven] coop
 geschiet is bij wille ende
 21 consente des hoechweerdighe vermoghende furst hee[r]en Frederick van Baden biscop t' Utrecht onse
 overste wesende, soe
 22 hebben wij zinen gheneden dairom oetmoedeliken gebeden desen brieff mede over ons te besegelen, 't
 welck wij
 23 Frederick geboren marchgrave van Baden, biscop t' Utrecht, ter oetmoediger beden der priorinnen ende
 convents
 24 voirs[creven] overmits orber, profijt ende nutschap des convents voirs[creven] confirmeert ende belieft
 hebben confirmeren
 25 ende believe[n] mit desen. Gegeven onder onse segell ad causas in 't jair ons Heren dusernt vijffhondert ende
 vier
 26 op sunte Ignaciusdach martelaer.

Vredendaal 10

12 juli 1497

Koop en transportakten van landerijen grenzende aan de Steenweg tussen Utrecht en De Bilt ten behoeve van Vredendaal, 1435-1504, met oudere akten van erfpacht van een van die landerijen ten behoeve van Vredendaal 1497.

Regest 133

Het convent van Vrouwenklooster bij Utrecht geeft aan Vredendaal in erfpacht twee akkers land gelegen ten westen van Vredendaal, grenzende in het zuiden aan de Oudwiker weteringe en in het noorden aan de Steenwech, tegen een jaarlijkse pacht van een halve Franse schild.

{Buitenzijde akte:} Vroucloost[er] een halve oude scilt.

{Moderne hand} 1497 st Margareten avond

1 Wij priorinne ende ghemene convente van Vrouwenklooster bij Utrecht maken kenlic allen luden dat wij
2 voir ons ende voir onse nacomelingen ghe-
3 geven hebben ende gheven mit desen teghenwoirdigen brieve den prior ende den ghemene[n] convente van
4 Vredendael reguliers buten Utrecht
5 ende horen nacomelinghen tot enen eweliken erffpachte twe acker lants alsoe alsoe wij die leggende hebben
6 bij horen voirseyden clooster dair
7 hoir convente selve oestwert naest ghelant is ende zuytweart naest ghelegen is Outwiker weteringe ende
8 westwaert naest ghelant is
9 dat co[n]vent van Oudwijck voirs[creven] ende daer noertwaert naest ghelegen is den Steenwech elx 's
10 jairs om enen halven goede oude Vrancrijc-
11 sche scilde off payment daer voir alsoe die ecclesie van Utrecht jairlix voir oude scilde van horen pachte
12 nemen in der tijt der betalinge
13 vrijs pachs. Te betalen ende co[m]mervrij te leveren bynne[n] onsen voirseyden cloester alsoe die een helfte
14 tot sinte Martijns misse in den wynter
15 nu naestcomende entie ander helfte tot sinte Peters misse ad cathedram daer naest comende off by[n]nen
16 eenre maent na elken ter-
17 mine voirs[creven] onbegrepen ende alsoe voert jaerlix eweliken, mit sulken vorwaerden dat sij desen
18 voirgenoemden erffpachte van den
19 twe acker lants aen anders nyemant brengen en sellen tensij bij onsen wille ende consente, sonder argelist.
20 In ke[n]nisse der waerheit
21 soe hebben wij pryorynne ende gemene co[n]vente voirs[creven] desen brief besegelt mit onse convents
22 segel. Gegeve[n] in 't jair ons He[re]n dusent.
23 vierhondert seven ende neghentich op sinte Margareten avont.

Vredendaal 11

25 september 1413

Akte betreffende een ruilovereenkomst tussen Vrouwenklooster en Vredendaal inzake goederen gelegen ten noorden en ten zuiden van de Steenweg.

Regest 13

Frederik, bisschop van Utrecht, staat de priorin van Vrouwenklooster en de minister van het klooster Vredendaal van de derde orde van S. Franciscus toe om 5 stukken land van Vrouwenklooster en 3 stukken land van Vredendaal, gelegen respectievelijk ten zuiden en ten noorden van Vredendaal, onderling te ruilen. Met het zegel van de bisschop.

1 Fredericus Dei gra[tia] ep[iscopu]s Trajecten[sis]. Di[lec]tis nobis in Chr[ist]o priorisse, c[on]ventus in
2 Vrouwenkloester et ministro tercii ordinis
3 s[anc]ti Francisci in Vredendael ex[tra] muros Trajecten[sis] n[ost]re civitat[is], salutem in D[omi]no
4 sempit[er]nam. Ut q[ui]nq[ue] pecias terre ad vos
5 priorissam et c[on]ventu[m] v[ost]r[u]m situatas iuxta Vredendael a p[ar]te meridionali et tres pecias terre
6 ad vos ministrum et
7 co[n]ventum v[ost]r[u]m in Vredendael a p[ar]te septentrionale situatas, spectantes et p[er]tinentes
8 i[n]vicem p[ro] majori co[m]modo et
9 utilitate v[ost]ri co[n]ventus p[re]dicti co[m]mutare possitis vobis hac vice c[on]cedim[us] in D[omi]no
10 facultatem n[ost]rar[um] testimonio l[itte]rar[um].
11 Datum anno D[omi]ni 1413 mensis septembr[is] die vicesima q[ui]nta.

{Buitenzijde}

l[itte]ra ordinarii de lice[n]tia c[om]mutat[i]o[n]is

Vredendaal 12

3 oktober 1413

Akten betreffende een ruilovereenkomst tussen Vrouwenklooster en Vredendaal inzake goederen gelegen ten noorden en ten zuiden van de Steenweg.

Regest 14

Priorin en convent van Vrouwenklooster en minister en broeders van Vredendaal verklaren een ruilovereenkomst gesloten te hebben waarbij Vrouwenklooster verkregen heeft 3 viertel land gelegen aan de noordzijde van de Steenwech in Herberscoep in het gerecht van de dom te Utrecht, strekkende van de

Steenwech tot de weg die door Oostveen gaat; en waarbij Vredendaal verkregen heeft 5 viertel land aan de Steenwech, strekkende van de Steenwech tot de Oudwikerwetering, waarvan 2 viertel gelegen zijn in het gerecht van Vrouwenklooster en 3 viertel in het gerecht van Herberscoep.

{In dorso} l[itte]ra c[om]mutatio[n]is mitten joncfrouwe van Vrouwe[n]cloester
En: Quatuor l[itte]re? Van Vrouwenkloester

1. Wi priorinne en[de] ghemene convent van Vrouwenkloester ende wi minister en[de] ghemeen broeders van Vredendael maken kenlic allen luden dat wi mit onzen vrijen moetwille mit goeden voersien en[de]
2. welberaden ende om nutschap en[de] orbaer elc van zinen convente en[de] bi wille en[de] consente eens eerweerdighen vaders in Gode heren Vrederics van Blanckenheym, biscops t'Utrecht, ons liefs ghenedichs heren,
3. enen panghel malc mit anderen ghemaect en[de] overdraghen zijn van zulken erve als hierna bescreven staet. In den eersten zo zellen wi priorinne en[de] convent voerseyt hebben van den minister en[de] convent van Vredendael drie viertellen lants also alse die ghelegghen zijn opte noertside van den Steenwech in Herberscoep inder heren gherecht van den Doem t'Utrecht, strekkende van den Steenwech an den wech d[i]e
4. doer den Oestveen gaet, daer wi priorinne en[de] convent van Vrouwenkloester voers[eyt] boven en[de] beneden naestghelant sijn. Ende hier zellen wi mynister en[de] ghemene broeders van Vredendael voerseyt weder
5. teghens hebben van den convent van Vrouwenkloester voerghenoe[m]t vijf viertellen lants ghelegghen opte suutside van den Steenwech strekkende van den selven Steenwech zuytwaert op tot an Oudwiker
6. weteringhe toe, des de vier viertellen ghelegghen zijn boven Vredendael daer de twee viertellen of legghen in des convents gherecht van Vrouwenkloester voers[eyt]. Ende die ander twee viertellen
7. ghelegghen in den gherecht van Herboertscoep voers[eyt], welke vier viertellen voerscr[even] ghelegghen zijn tusschen lande Wouters van Colen aen die overside en[de] tusschen ons convents lande van Vredendael dat ons zelven
8. toebehoert aen die nederside. Ende de vijfte viertel is ghelegghen beneden Vredendael in den voerscr[even] gherecht van Herboertscoep daer wi minister en[de] ghemeen broeders van Vredendael boven naestgelant zijn ende beneden dat convent van Vrouwenkloester. Ende hierop zo hebben wi priorinne en[de] ghemene convent van Vrouwenkloester voerghenoe[m]t machtich ghemaket en[de] maken machtich mit dezen teghenwoer-
9. dighen brieve Willam Goswijnsoen van onzerweghen en[de] in onsen naam over te gheven den minister en[de] ghemenen broeders van Vredendael voers[eyt] den vrijen eyghendom van den vijf viertellen lants voerscr[even]
10. die zi van ons hebben zellen en hiervoer bescreven staen. Ende wi minister en[de] ghemeen broeders van Vredendael voers[eyt] hebben weder machtich ghemaket ende maken machtich mit desen zelven opene brieve
11. Ghisibrecht van Tuyl van onzerweghen en[de] in onzen naem over te gheven den convent van Vrouwenkloester voers[eyt] den vrijen eyghendom van den drien viertellen lants d[i]e zi van ons hebben zellen en[de]
12. hiervoer bescreven staen. Ende Willam en[de] Ghisebrecht voerscr[even] elc hierof te vertijen in den gherechte daer deze erven ghelegghen sijn en[de] daerin te doen en[de] te laten ghelikerwijs en[de] in allen manyeren
13. ofte die priorinne en[de] joncfrouwen en[de] de minister en[de] broeders voerscr[even] zelve waren en[de] ze daer teghenwoerdich en[de] voer oghen waren, en[de] zij 't zelve mit hande en[de] mit monde deden. Ende alle deze voerscr[even] punten,
14. vorwaerden en[de] panghel hebben wi priorinne en[de] ghemene convent van Vrouwenkloester voers[eyt] op die een side ende wi minister en[de] ghemeen broeders van Vredendael opte ander side mit
15. malcanderen gheloeft en[de] gheloven voer ons en[de] voer onzer beyder nacomelinghen op beyden siden vast en[de] stade te houden en[de] vol te doen en[de] nyet te verbreken in gheenrewijs, wi noch nyemant
16. van onzerweghen, zonder argelist, en[de] hebben des tot enen oerconde der waerheyte elc ons convents segghel aen dezen brief ghedaen t'enen oerconde, deser brieve zijn twee alleens sprekende.
17. Ghegheven in 't jaer ons Heren dusent vierhondert ende dertien des dinxdaghes na Sinte Remeysdach.

Vredendaal 13

10 augustus 1372

Akte van belening door de bisschop van Utrecht met verschillende landerijen gelegen bij de Steenweg tussen Utrecht en De Bilt.

Regest 2

Broeder Johan Hughenzoen, gardiaan van de minderbroeders te Utrecht, vidimeert de akte d.d. 1365 juni 25 (regest 1).

{In dorso:} quitancie van Colenberch

1 Alle den ghenen die desen brief zellen zien of horen lesen doe ic verstaen broeder Johan Hughenzoen, gar-
2 diaen van den minrebroederen t'Utrecht, dat ic die letteren d[i]e hierna volghen beseghelt mit enen
waraftighen
3 zeghel eens eerzaems vaders in Gode, haren {heren?} Johans van Virnenborch, wilenneer bisscops
t'Utrecht also als 't
4 gheleec, en[de] ick bekennen mochte ghezien ende onverlesen hebbe, onhecancelleert en[de]
ongherazeert, spre-
5 kende van woerde te woerde aldus: wi Johan van Virnenborch, bider ghenaden Ghoets bisscop t'Utrecht
6 maken cont allen luden dat voer ons ghecoomen is en[de] voer onse manne, Steven van Coelen en[de]
droech ons op
7 mit sinen vrijen wille, neghentien morghen lants mitten gherecht en[de] tiende also alsi ghelegghen zijn bi
Vrou-
8 wenclooster op die zuyside van den Steenweghe daer Louwe van den Veen naest ghelant is aen die
overzide en[de] dat
9 convent van Vrouwenklooster aen die nederzide, en[de] verteech daerof also onse manne wijsden dat hi
sculdich was
10 te doene en[de] dat wi onsen vrijen wille daermede doen mochten. Doe dit ghedaen was, doe beleenden wi
rechtevoert
11 en[de] verlyeden Wouter van Coelen dit ghenomde ghoet voers[creven] te handen van ons en[de] van
onse ghestichte in allen
12 manieren als't Steven van Coelen voerseyt van onsen ghestichte te handen plach, behoudelic ons en[de]
elkermalc
13 zijns rechts. En[de] hier waren over onse ma[n]ne daer dit gheschiede also Steven van Zulen, Claes van
Oestrum,
14 Volprecht van Haefden en[de] anders veel ghoeder lude. In orconde des briefs beseghelt mit onsen zeghel,
ghe-
15 gheven in 't jaer ons He[re]n dusent drehond[er]t vijf en[de] tsestich des woensdaghes na Zinte Johansdach
te
16 midde zomer. En[de] in kennisse hierof zo hebbe ic broeder Johan Hughenzoen, gardiaan van den
17 minrebroederen voerseyt, dit uutschrift beseghelt mit minen zeghel, ghegheven in 't jaer ons He[re]n
18 dusent drehond[er]t twe en[de] tseventich op sinte Laurensdach.

Vredendaal 14

20 november 1380

Akte van belening door de bisschop van Utrecht met verschillende landerijen gelegen bij de Steenwech tussen Utrecht en De Bilt.

Regest 4

Florens, bisschop van Utrecht, verbiedt zijn onderzaten om Wouter van Colenberch te hinderen in het bezit van 19 morgen land, zijnde een leen van de bisschop, gelegen aan de zuidzijde van de Steenwech tussen Vrouwenklooster en de stad.

{Buitenzijde akte:} 1380 Dinsdag na st. Elisabethidag.

1 Florens bi der genaden Goeds bisscop t' Utrecht doen te weten en[de] ontbeden Ludolf over die Vecht
en[de] anders
2 allen onsen ondersaten dat sie hoer hande trecken en[de] hem niet en onderwynden enygen hinder Wouter
van
3 Colenberch te doen aen den negentien morgen lands mit gerechte en[de] tienden die gelege[n] sijn aen den
Steenwech bi Utrecht
4 an die
5 z[uid] w[es]t zide tuschen Vrouwenkloester en[de] die stad van Utrecht die hie van ons en[de] onsen
gestichte houde[n]de
6 is, want wij {onleesbaar} geliken recht doen wille[n] die 't aen ons versoeket en[de] waert dat hier en-

- 7 boven sijne {onleesbaar} gemeen aan dien goede vorseyt sloge{?} Wouter voirs[eyt] daer hinder mede te
doen dat woude[n]
8 wij an hem {onleesbaar} en[de] rechten als wij sculdich waren te doen. In orco[n]de des briefs besegelt mit
onsen
9 segel hierbij [onleesbaar} opgedruet. Gegeve[n] tot Yselsteyne in 't jaer ons Heren dusent driehondert
en[de] tachtich.

Vredendaal 15

19 maart 1383

Akte van belening door de bisschop van Utrecht met verschillende landerijen gelegen bij de Steenwech tussen Utrecht en De Bilt.

Regest 5

Heyne Goeswijnssoen verklaart dat Wouter van Cuelenberch, voor de 19 morgen land te zuiden van de Steenwech bij Vrouwenklooster, niet hoeft bij te dragen in de lasten voor de Lekdijk.

Buitenkant: dijck op de Leck hoe wij daer ghescijden sijn.

- 1 Alle de ghene die dese cedele sellen sien of hoeren lesen doe ic verstaen Heyne Goeswijnssoen
2 dat ic dat tughe en[de] kundich en[de] kenlic is dat Wouter van Coelenberch noch sijn buere
3 vader van den neghentien merghen lands die Wouter liggende heeft aen de suutsijde
4 van den Steenwech bij Vrouwecloester nye mede ghedijct en hebben noch daertoe ghehouden
5 en hebben dien dijc te houden en[de] te maken die Ludolf over de Vecht te houden en[de] te
6 maken plecht op den Lecdijc, voert soe hadde Ludolf over de Vecht Wouter voerseijt eens
7 uutghesteken o[m]medijcghelt dat hij seijde dat hem den Wouter ontbrac van dien neghentien
8 merghen lands voers[creven] daer die dijcgreve mit den hemeraders Wouter mit recht uyt
9 afwijsden ende dat hij mit Ludolf niet dijken en soude want sijn erve in Ludolfs
10 gherecht niet en lach. Ende want ic de roede op den dijc van de hemeraders weggen
11 wel dertich jaer ghevuert hebbe, en[de] mi kundich is alse voerscreven is, soe hebbe ic
12 ghebeden Heynric van Haerlem en[de] Steven van Boechout dat sij hueren zeghele op deser
13 cedel beneden drucken willen tot enen ghetughe over mi. Ghegheven in 't jaer
14 ons He[re]n dusent driehondert drie en[de] tachtich op den Wackendamedach

Vredendaal 16

15 januari 1459

Akte van belening door de bisschop van Utrecht met verschillende landerijen gelegen bij de Steenweg tussen Utrecht en De Bilt.

Regest 74

David van Bourgondië, bisschop van Utrecht, geeft aan Henrick die Wytte 7 morgen land, gelegen achter den Sieken, in leen.

{Buitenzijde:} Va[n] de scuc..ghe[n]

- 1 David van Bourgoen[diën] bij der genaden Goids bisscop t'Utrecht maken kont allen luden dat voir ons
en[de] voir
2 onse ma[n]ne die hiernaesc[re]ven staen gecomen is Wilhelm[us] Trynde onse man myt sijne[n] voecht
3 en[de] momber en[de] droech ons op in onse hant myt sijne[n] vrijen moetwille seven morgen landes myt
4 gerichte tijns en[de] tienden gelegen after den Sieken, daer aen die ene zijde naest gelant sijn Johan
5 Pot ende Claes van Oestru[m] myt lande dat sie van den gestichte houden oft hoe[re] rechte loonvolgers
6 en[de] aen die ander sijde dat convent van Oudwijck en[de] Wilhelm[us] voirs[creven] ...gheng die seven
7 morge[n]
8 landes voirs[creven] uut en[de] verteech daeraff claeliken als onse ma[n]ne wijsden dat recht was en[de]
hie schul-
8 dich waer te doen, soe dat hie daer nyet meer aen en behielt, noch wachtende en was, en[de] wij onse[n]
9 vrijen wille daermede doen mochten. Doe dat geschiet was, doe verlieden wij aldaer rechtevoert
10 en[de] beloenden, verlieden en[de] beloven myt desen onsen brieve Henrick die Wytte die seven morge[n]
11 landes voirs[creven] te holden van ons en[de] onsen gestichte in allen mani[er]en als Wilhelm[us] Trynde
12 voirs[creven] die te houden plach en[de] als men onss gestichts loen myt rechte sculdich is te houden,

- 13 behoude[li]ck ons onse[n] gestichte en[de] malck sijns rechts. Hier wae[re]n over en[de] aen Bernt va[n]
Zuyle[n]
14 van Blickenborch, onse doerwerder Gijsbert die Gruyter onse ma[n]ne en[de] meer gueder lude[n].
15 In oirkonde's briefs besegelt myt onsen segell. Gegeve[n] in ons[en] stat van Utrecht in 't jaer
16 onss He[re]n dusent vierhondert negen ende vijftich opten vijftiensten dach in januario.

Vredendaal 29

28 maart 1435

Koop- en transportakten van landerijen gelegen in het gerecht van De Bilt ten behoeve van Vredendaal.

Regest 25

Johan Ruijssche, abt van Oestbroek, oorkondt dat Willam Bloc, Jan Bloc en Aernt Loef, gebroeders, kinderen van Roloff Bloesoens, aan Vredendaal een stuk veen, gelegen in het gerecht van de Bilt, hebben overgedragen.

- 1 Wij Johan Ruijssche bijder gnaden Goods abt tot Oestbroec maken cond allen luden dat voir ons en[de]
Willam Jans-
2 soen onse scout, Peter Janssoen, Ponciaen Janssoen, Melys Gerijtsoen, Jan Splinter en[de] Jan Dever
lantgenoeten ende
3 buere in onsen gerechte aen die Bilte quamen in 't gerechte voerseit Willam Bloc, Jan Bloc en[de] Aernt
Loef gebrueders,
4 Roloff Bloesoens kyndere, en[de] begeerden een oerdels off dat stucke veens also als 't gelegen is in
onsen gerechte voir-
5 screve[n] dair Jan Pot dat wederdeel off toebehoert, daer boven naest gelegen is Claes van Compostelle
en[de] bene-
6 den een stuck veens dat eerst van Blickenborch toe the behoren plach also vrij en[de] also los hoer ware dat
sij dat
7 mochten versetten, vercopen, versellen ende den vrijen eygendom off geven dien sij wouden, ende hem
waer 't toe-
8 gewijst mit recht en[de] mit oerdele dat sij 't wel doen mochten ende dattet mitten rechte stedicheit hebben
sell.
9 Ende aldair soe gaven Willam Bloc, Jan Bloc en[de] Aernt Loef voerg[enoemt] mit horen vrijen wille
ende mit gesamend[er]
10 hant den prior ende gemene convente van Vredendaal der oerden van den Regeliers bij Utrecht gelegen
den vrijen
11 eygendom van den stucke veens also als 't hiervoer bescreven ende bepaelt staet. Ende vertegen daeroff
ende
12 van allen rechts ende toese[ggen] dat sij daeraen hadden tot behoeff des priors ende gemene convents
voerscr[even]
13 also die scout, lantgenoeten ende buere voergenoemde wijsde dat recht was ende dattet mit rechte
stedicheit
14 houden sell sonder argelist. Ende opdat dit vaste ende stade blijve den convente van Vredendaal
voergenoemt,
15 soe hebben wij desen brieff besegelt mit onsen segele 't enen oirkonde. Gegeven in't jaer ons Heren
dusent
16 vierhondert vijff ende dertich des eersten manendages na den sonnendach Letare Jerusalem in den vasten.

{Op de achterkant: } van den Veen
1435 Maandag na zondag Letare (Maart 28) {(moderne hand)}

Vredendaal 30

2 augustus 1451

Koop en transportakten van landerijen gelegen in het gerecht van De Bilt ten behoeve van Vredendaal.

Regest 59

Johan Ruussche, abt van Oostbroek bij Utrecht, Heynric Borre, schout, en Heynric Roest, Claes Pilgrimszoen en Willem Harmanszoen, burens van het gerecht van der Bilte, oorkonden dat Peter Janszoen en Jan Willemszoen hebben overgedragen aan de abt een stuk land in het gerecht van der Bilte, gemeen gelegen met land van Vredendaal en met land van Hildewer, weduwe van Willem Janszoen,

gelegen aan de Amersfoertschen wech in de richting van Hese, welk stuk land de abt weer heeft overgedragen aan Vredendaal.

1 Wij Johan Ruussche bider ghenaden Gods abt tot Oestbroeck bi Utrecht doen cont allen luden dat voer ons
en[de] voer
2 onsen scouten, tynsghenoten en[de] buere die hierna bescreven staen ghecomen sijn in 't gherecht Peter
Janszoen en Jan
3 Willemssoen en[de] hebben ons opghedraghen en[de] overghegheven den vrijen eyghendom van een stuccke
lants mit eg-
4 ghen en[de] mit eynden en[de] mit allen sinen toebehoren also als dat ghelegghen is in onsen gherechte
vander Bilte in ghe-
5 mengder voren mitten co[n]vent van Vredendael en[de] mit Hildewer Willem Janszoens wedue, daerboven
naest gela[n]t
6 is den Amersfoertschen wech die men rijt te Hese wart en[de] beneden Jan Pors erfghenamen en[de]
vertegghen daerof tot
7 onser behoef en[de] mede van allen brieven die si daerof hadden alsoe dat die thinsghenoten en[de] buere
wijsden dat recht was
8 en[de] dat si daer niet aen en behielden. Doe dit ghedaen was doe gaven wi rechtevoert den vrijen
eyghendom van dat voer-
9 ghenoomde stuccke lants den co[n]vente van Vredendael buten Utrecht an den Steenwech mit alle sinen
toeberehen alsoe
10 als wi dat ontfanghe[n] hadden van Peter en[de] van Jan voers[creven] en[de] vertegghen daerof tot behoef
des co[n]vents voe[r]screve[n]
11 alsoe dat die buere en[de] tinsghenoten wijsden dat recht was en dat dat co[n]vent voerscreve[n] daer vrij in
ghe-erft waer
12 behoudelicke[n] ons en[de] onser abdiën alsulken tins en[de] rechts als wi daerut hebben. Aldinc sonder
argherlist. Hier wa-
13 ren over en[de] aen daer dit gheschiede Heynric Borre scouten, Heynric Roest, Claes Pilgrimszoe[n] en[de]
Willem Harmanszoen
14 tinsghenote[n] en[de] buere en[de] anders veel goeder lude. In ke[n]nisse der waerheit soe hebben wi Johan
Ruussche abt voerscr[even]
15 desen brief besegghelt mit onsen seghel over ons en[de] over onsen scout, tinsghenote[n] en[de] buere
voerghenoemt om haerre
16 bede wil. Ghegheve[n] in 't jaer ons Here[n] dusent vierhondert een en[de] vijftich des andere[n] daghes na
sinte Petersdach ad
17 vincula.

Vredendaal 31

2 augustus 1451

Koop- en transportakte van een stuk land gelegen in het gerecht van De Bilt ten behoeve van Vredendaal.

Regest 60

Johan Ruusche, abt van Oostbroeck bij Utrecht, Heynric Borre, schout, en Heynric Roest, Claes Pilgrimszoen, Willem Hermanssoen en Peter Janszoen, burenen van het gerecht van der Bilte, oorkonden dat Hildewer, weduwe van Willam Janszoen aan de abt heeft overgedragen een stuk land in het gerecht van der Bilte, gemeen gelegen met land van Vredendaal en van Peter Janszoen en Jan Willemszoen, gelegen aan de Amersfoertschen wech in de richting van Hese, welk stuk land de abt heeft overgedragen aan Vredendaal. Met het zegel van de abt.

1 Wi Johann Ruussche bider ghenaden Gods abt tot Oestbroec bi Utrecht doen cont allen luden dat voer ons
en[de] voer onsen
2 scouten, tinsghenoten en[de] buere die hierna bescreven staen ghecomen is in 't gherecht Hildewer Willem
Janszoens wedue
3 mit haers ghekorens voechts hant daer si mit recht en[de] oerdel an quam als si sculdich was te doen, en[de]
heeft ons opghedraghe[n]
4 en[de] overghegheve[n] den vrijen eyghendom van een stuccke lants mit egghen en[de] mit eynden en[de]
mit alle sinen toebehore[n] alsoe als
5 dat ghelegghen is in onsen gherechte vander Bilte, in ghemengder voren mitte[n] co[n]vent van Vredendael
en[de] mit Peter Janszoen en[de]

6 Jan Willemszoen. Daer bove[n] naest ghelant is den Amersfoertschen wech die men rijt te Hese wart en[de]
beneden Jan Pors erfghen-
7 namen, en[de] verteghen daerof tot onser behoef en[de] mede van allen brieve[n] die si daerof hadde alsoe
dat die tinsghenoten en[de]
8 buere wijsden dat recht was en[de] dat si daer niet aen en behielde. Doe dit ghedaen was doe gaven wi
rechtevoert den vrijen
9 eyghendom van dat voerghenoemde stuccke lants den co[n]vente van Vredendael buten Utrecht an den
Steenwech mit alle sinen
10 toebehoren alsoe als wi dat ontfanghen hadden van Hildewer voers[creven] en[de] verteghen daerof tot
behoef des co[n]vents voerscreven
11 alsoe dat die buere en[de] tinsghenoten wijsden dat recht was en[de] dat dat co[n]vent voers[creven] daer
vri in ghe-erft, waer behoudelike[n]
12 ons en[de] onser abdiën alsulken tins en[de] rechts als wi daerut hebben. Al dinc sonder argelist. Hier
waren over en[de] aen
13 daer dit ghesciede Heynric Borre scoutte, Heynric Roest, Claes Pilgrimszoe[n], Willem Hermanszoe[n]
en[de] Peter Janszoe[n] tinsghe-
14 noten en[de] buere en[de] anders veel goeder lude . In ke[n]nisse der waerheit so hebben wi Johan
Ruussche abt voers[creven] desen brief bese-
15 ghelt mit onsen seghel over ons en[de] over onsen scoutte, tinsghenoten en[de] buere voerghenoemt om
haerre bede wil. Ghege-
16 ven in 't jaer ons Here[n] dusent vierhondert een en[de] vijftich des andere[n] daghes na sinte Petersdach ad
vincula.

Vredendaal 32

25 oktober 1460

Koop- en transportakte rechten op land gelegen in het gerecht van De Bilt ten behoeve van Vredendaal.

Regest 77

Claes Mercelissoen en Wendelmoet, zijn vrouw, verklaren dat zij aan Vredendaal verkocht hebben pacht op het land dat het convent gekocht had van Dirc van Voerst en jonkvrouw van Coelenberch, gelegen op de Nije Bilt.

{Buitenzijde:} Cole[n]borch

1 Alle den ghenen die desen brief zellen zien of horen lesen doe wij verstaen Claes Mercelis-
2 soen en[de] Wendelmoet sijn wijf lijen en[de] kennen voir ons en[de] voir onse kynderen en[de]
erfgename[n]
3 dat wij vercoft hebben den eersamen pryor des Regulierscloester en[de] convent des cloesters
4 van Vredendael gelegen buten der stat van Utrecht aen den Steenwech alsulke beterscap,
5 huerwere, pachtunge en[de] jaren ofte toeseggen als wij hebben of gehadt mogen hebben van
6 Dirc van Voerst en[de] die joncfrou van Coelenberch aen alsulck lant, erve en[de] gety[m]mert
7 als den voirs[creven] pryor en[de] convent tegen den voirs[creven] Dirc van Voerst ghecoft hebben en[de]
8 ghelegen leyt opte nije Bilt. En[de] bedancken ons daeroff goeder betalinge wel tot onse[n]
9 wille den lesten pe[n]nynck mitten yersten. Ende hebben geloeft en[de] geloven voir ons
10 en[de] voir onse kynderen en[de] erfgenamen den voirs[creven] convent nemmermeer gheen crot,
11 hynder, scade ofte moeynisse daerin te doen noch doen doen. In geene wijs, alle dinc
12 sonder argelist. In kennisse der waerheyt so heb ic Claes voirs[creven] desen brief besegelt (bese-
13 gelt) mit mynen zegel over mij zelve[n] en[de] mede over Wendelmoet mijne[n] wive voirs[creven]
14 om hore beden wille. Gegeven in 't jaer ons He[re]n dusent vierhondert en[de] tsestich op sinte
15 Cryspijn en[de] Cryspiaensdach.

Vredendaal 33

3 februari 1486

Koop- en transportakte van een huis gelegen in het gerecht van De Bilt ten behoeve van Vredendaal.

Regest 116

Jan van Toorn verklaart dat hij aan Vredendaal verkocht heeft het huis dat hij op de hofstede van het convent gebouwd had.

1 Alle den ghenen die desen brief sellen sien off horen lesen doe ick Jan van Toren kunlic en[de] kenlic

2 dat ic Jan voirs[creven] wittelic en[de] wel overghecomen bin mitten prior en[de] co[n]vent van Vreendael
rorende
3 van die husinghe staende op hoer hofstede daer ic aen gheti[m]mert hadde en[de] den prior en[de] dat
co[n]vent
4 van Vreendael voirs[creven] vercoft hebbe en[de] belye hoer goede betalinghe van den voirs[creven] huse
ofte gheti[m]mert en[de]
5 voert alle toeseegghen en[de] rechts dat ic Jan voirs[creven] aen dese voirs[creven] huse ofte gheti[m]mert
hebben mach voer mij
6 en[de] voer mijn erfnamen en[de] nacomelinghen nu of tot enigher tijt den lesten pe[n]ninc mitten eersten
wel
7 betaelt. En[de] alle dinck sonder arch en[de] list. In ke[n]nisse der waerheit so heb ic Jan voirs[creven]
ghebeden den
8 scout vander Bilt Pouwels Jansz[oen] desen brieff over mij te bezeghelen mit sijn zeghel want ic op
9 dese tijt selver ghien seghel en hebbe. En[de] ic Pouwels Jansz[oen] scout voirs[creven] om bede willen
Jan van Toren
10 voirs[creven] hebbe desen brieff over hem beseghelt mit mijnen seghel. Ghegheven in 't jaer ons He[re]n
dusent
11 vierhondert ses ende tachtich op sunte Blasiusdach martelaer.

Vredendaal 34

5 februari 1493

Huurakte van een stuk land gelegen in het gerecht van De Bilt ten behoeve van Vredendaal.

Regest 125

Peter van Sconenberch verklaart dat hij aan Vredendaal in pacht heeft gegeven voor 100 jaar een stuk heideveld aan het einde van de Bilt aan de weg naar Heess.

{Buitenzijde akte:} Peter van Sconenburch 1493 dingsdag na O.L.V. dag te Ligtmis.

1 Ic Pet[er] van Sconenburch lije ende kenne voir mij en[de] voir mij nacomelingen dat ic v[er]huert hebbe
en[de] huer-
2 pacht gegeve[n] hebbe hondert jair lanck dat convent van Vredendael buten Utrecht aen den Steenwech een
3 stuck lants Heetvelts, mit alle sijn toebehoren also breet en[de] alsoe lange e[n] als 't gelegen is leggende
t'eynd[en]
4 die Bilt aen die wech die men vaert the Heess daer oestwert naest gelegen is mij[n]s He[re]n meent van
Utrecht
5 en[de] westwert naestgelegen is dat co[n]vent van Vredendael voir xl om een Utress witgen te betalen op
6 sinte Petersmisse ad cathedram sonder v[er]suym en[de]. En[de] waert sake datet convent van Vredendael
7 voirg[enoemd] in die tijt der hueren crege enige moynisse off letsel waerbij sij dat lant voirs[creven] nyet
8 vredelike en mogen gebruiken dat sel ic off mij[n] nacomelingen of doen. Alle dinc sonder argelist.
9 In kennisse der wairheyte soe hebbe ic Peter voirs[creven] mij[n]s selfs segel uuthanghende aen desen
brieff
10 gedaen t'en oirkonde. En[de] om te meerre vestheyte hieroff te hebben, soe heb ic Pete[r] voirg[enoemd]
11 gebeden Wilger Jacops[soon] desen brieff mede over mij te besegelen, dat ic Wilger Jacops[soon]
voirs[creven]
12 gheerne om bede Peters voirg[enoemd] gedaen hebbe. Gegeven in 't jair ons He[re]n dusent vierhondert
13 drie en[de] 'negenich des dynxsdaes na onser Vrouwendach te Lichtmisse.

Vredendaal 35

22 maart 1493

Koop- en transportakten van landerijen gelegen in het gerecht van De Bilt ten behoeve van Vredendaal.

Regest 126

Peter van Sconenberg verklaart dat hij aan Vredendaal een stuk heideveld gelegen aan het einde van de Bilt aan de weg naar Heess verkocht heeft.

{Buitenzijde akte} Vrijdag na st Benedictusdag.

1 Ic Peter van Sconenberch lije ende ke[n]ne voir mij en[de] voir mij[n] nacomelinge[n] dat ic v[er]coft
hebbe dat co[n]vent van Vreden-

2 dael buten Utrecht aen den Steenwech een stuck lants Heetvelts mit alle sijne[n] toebehoren also breet
en[de] alsoe lan-
3 ghe als 't ghelege[n] is leggende t'eijnden die Bilt aen die wech die men vaert te Heess daer oestwert naest
ghelegen is
4 mijns he[re]n meent van Utrecht ende westwert naest ghelegen is dat convent van Vredendael
voirg[enoemt] om een so[m]-
5 me van pe[n]ni[n]ghen die mij dat co[n]vent voirg[enoemt] voll ende all wel betaelt heeft den lesten
penni[n]ck mitte[n] eersten.
6 Waerom so gelove ick Pe[ter] voirg[enoemt] voir mij ende voir mij[n] nacomelinge[n] dat co[n]vent van
Vredendael over te ghe-
7 ven in 't gherecht den vrijen eyghendom van dit stuck lants voirs[creven] soe wa[n]neer dat co[n]vent
voirg[enoemt] des beghere[n]de
8 sell wesen van mij off mijne[n] nacomelingen. Alle dinc sonder argelist . In ke[n]nisse der waerheit soe
hebbe ic Pet[er]
9 voirs[creven] mij[n]s selfs segell uuthanghende aen desen brieff gedaen t'enen oirkonde. Gegeven in 't jaer
ons He[re]n duse[n]t
10 vierhondert drie en[de] 'tnegentich des vrijdages na sinte Benedictusdach.

Vredendaal 36

24 november 1515

Koop- en transportakten van landerijen gelegen in het gerecht van De Bilt ten behoeve van Vredendaal.

Regest 154

Splinter van Dorsschen, abt van Oostbroek bij Utrecht, Cornelis Ghijsbertssoon, schout, en Jan van Toern en Goesen van Scaij op de Cleij, scepene[n] in het gerecht aan die Bilt, oorkonden dat Elsabee, weduwe van Wyllem Janss, Jan Wyllemssoon en Weyndelmoet, haar kinderen, hebben overgedragen aan Vredendaal 4 morgen land in die Bylt genaamd dat Roylant, gelegen bij de goederen van de abt genaamd Nye Veen.

1 Wij Splinter van Dorsschen bij der ghenad[en] Goodts abt tot Oestbroeck bij Utrecht doen kondt allen
luyden dat voer ons ende
2 Cornelis Ghijsberts[oon] onss[en] scout, Jan van Toern ende Goessen van Scay op Cley, scepene[n] en[de]
bueraede in ons[en] gherecht aen
3 Die Bylt ghecomen sijn Elsabe Wyllem Janss[oon] weduwe, Jan Wyllemss[oon] en[de] Weyndelmoet
horen kynderen die sij heeft bij Wyl -
4 lem Janss[oon] horen man, ende begheerden eens oerdels off die vyer merg[en] lants alsoe die gheleeghen
sijn in 't gherecht voirs[creven]
5 gheheeten dat Roylant, bij des abts voirs[creven] gueden gheheeten Nyeveen. Ende dair wij, abt ende
convent van Oestbroeck voirs[creven],
6 aen die oversijde naest ghelant sijn ende Hubert Zoudenbalchs nacoemelinghen dat nu Arent
Anthoniss[oon] is aen die nederzijde
7 alsoe loss ende vrij hoer waren, dat sij die mochten vercopen, versetten, versellen ende den vrijen
eyghendom daeroff overgeven,
8 vrijlicken wijen dat sij wouden, ende hoer wert ghewijst mit recht en[de] mit oerdele dat sij 't wel doen
mochten ende dattet
9 mitten rechte stedicheyt hebben ende houden sell. Dat ghedaen wesende ter selver tijt soe gaven Elsabe
Wyllem Janss[oon] we-
10 duwe en[de] Weyndelmoet hoer dochter mit hoe[re]n ghecoren mombers hant, en[de] Jan Wyllemss[oon]
mit sijns selfs hant, t' zamelicke
11 over den religiosen prior en[de] ghemeen convent van Vredendaell den vrijen eyghendom van die vyer
merghen lants voirs[creven] soe
12 die hiervoer bescreven ende bepaelt staen. Ende verteeghen daeroff ende van allen rechts en[de]
toesegghens dat sij daeraen had-
13 den, ende mede van allen brieven die daeroff ruerende sijn totten religiosen prior en[de] ghemeen convent
van Vredendaell
14 behoeff voirs[creven] als onss[en] scout, scepene[n] en[de] bueraede voirs[creven] wijsden dat recht was,
ende sij mit recht sculdich waren the
15 doen, en[de] dat die ghift ende verticht mitten recht stedicheyt hebben ende houden sell. Ende sij
gheloefden 't hoer mede jaer

- 16 ende dach the vrijen ende the waren als erfcoep recht is nae den recht van d[en] land[en] ende alle
voerco[m]mer off the doen be-
- 17 houdelicken ons ende ons[en] abdijen voirs[creven] ons thyns, thiend[en] ende voircoeps ende daertoe ons
ende en yghelick sijns rechts.
- 18 Ende opdat dit vaste ende stade blive, soe hebben wij Splinter van Dorsschen abt voirs[creven] onss[en]
zegell aen desen brieff doen
- 19 hanghen tot enen oirkond[e] over ons selven ende mede over onss[en] scout, scepenen ende bueraed[en]
voirs[creven] om hoeren bede
- 20 wylle, dat wij scout, scepenen en[de] bueraed[en] voirs[creven] oirkond[en] ende tughen onder des abts
zegell voirs[creven] ende hebben hem ge-
- 21 beeden desen brieff mede over ons the besegelen mit zijnen zegell, want wij daermede over en[de] aen
waren daer dit aldus
- 22 ghescyed[e] ghelijck voirs[creven] staet. Ghegeven in 't jaer ons Heeren duysent vijffhondert ende vijftien
op sunt Katherijnen-
- 23 avont jonckfrou ende martelaerster.

Vredendaal 37

27 januari 1472

Overdracht van rechten op land gelegen in het gerecht van De Bilt ten behoeve van Vredendaal, met andere akten betreffende twee van die landerijen, en met een retroakte.

Regest 100

Lubbert Poncyanssoen, schout, en Gerijt van Beerscoten en Aelbert Zwaenekant, buren in die Bilt in het gerecht van de abt van Oostbroek, oorkonden dat Ghijsbert Geylinck aan het stuk land genaamd het Rooylant het recht van overpad over zijn land toestaat tot aan de Bisscopsweteringe.

{opschrift buitenzijde:} 1472 maandag na Sint Paulsdag

{opschrift buitenzijde:} vant roylant aende bilt

- 1 Alle den ghenen die desen brieff sellen sien off horen lesen doe ic verstaen Lubber Poncyanssoen scoute
op die
- 2 Bilt buten Utrecht, in des abts gerechte van Oestbroick dat voir mij en[de] voir die buere hierna bescreven
- 3 quam in 't gerechte Gijsbert Geijlinck en[de] belyde en[de] sijde dattet stuck lants geheten dat Rooylant
over
- 4 sijn lant wegen sell als des van noit is tot des bisscops weteringe toe, hier waren over en[de] aen Geryt
- 5 van Beerscoten en[de] Aelbert Zwaenekant buere in den voirs[creven] gerechte ende anders well goed
lude. En[de] op-
- 6 dat dit vaste en[de] stade blive, so heb ic Lubbert Poncyanssoen scoute voirs[creven] op die Bilt
{onleesbaar} segell aen desen brieff
- 7 gedaen vant 's gerechts wegen, over mij selve en[de] mede over die buere voirs[creven] om hore beden
wille. En[de]
- 8 want wij buere voirs[creven] hier over en[de] aen wae[re]n dair dit geschiet gelijk hiervoor bescreven
staet.
- 9 So oirconden wij dit en[de] tugen onder des scouten segell voirs[creven] en[de] hebben hem gebeden desen
brieff
- 10 mede over ons te besegellen mit sinne segell. Ghegeven in 't jair ons He[re]n dused vierhondert twee mit
tseventich, die namendages na sunte Pouwels dach.
- 11

Vredendaal 38

10 december 1512

Overdracht van rechten op land gelegen in het gerecht van De Bilt ten behoeve van Vredendaal .

Regest 149

Splinter van Dorsschen, abt van Oostbroek bij Utrecht, Cornelis Ghijsbertssoen , schout en Adryaen Ghijsbertberts. en Peter Claesz. schepenen van het gerecht aan de Bilt, oorkonden dat Ghijsbert Geylinck en Alijt, zijn vrouw, hebben overgedragen aan Elsabee, weduwe van Willem Janssoen, Ghijsberts zuster, en aan Jan en Weyndelmoet, Elsabee's kinderen, dat 4 morgen land in de Bilt, genaamd het Roylant, gelegen bij de goederen van de abt genaamd Nye Veen.

{Buitenzijde akte} Elsabee Willem Janss[oen] wed[uwe] Jan en[de] Weyndelmoet hoe[re] kynder van 't Roylant.

1 Wij Splinte[r] van Dorsschen bij der genaden Goodts abt tot Oestbroeck bij Utrecht, maecken kondt allen
2 luyden dat voer ons ende voer Cor-
3 nelis Ghijsbertssoen onsen schout Adryaen Ghijsbertss[oen] en[de] Peter Claesz[oen] schepenen en[de]
4 buerrade in onsen gerechte aen De Bilt ghe-
5 comen is Ghijsbert Geijlinck ende begeerde eens oerdels off die vier mergen lants alsoe die gelegen zijn in
6 't gerecht voers[creven] geheten dat Roy-
7 lant bij des abts voers[creven] goeden geheten Nyeveen. Ende dairvan abt en[de] convent van Oestbroeck
8 voers[creven] aen die overzijde naest gelant zijn
9 en[de] Hubert Zoudenbalch's naecomelingen dat all Arnt Anthonis[oen] is aen die nederzijde alsoe vrij
10 en[de] losse zijn waren dat hij die mochte
11 vercopen, versetten v[er]sellenen ende den vrijen eigendom dairoff ove[r] gheven vrijlycken wijen dat hij
12 woude en[de] hem wert gewijst mit recht
13 en[de] mit oerdele dat hij 't well doen mochte en[de] dattet mitten recht stedicheijt hebben en[de] houden
14 sell. Dat gedaen wesende ter selver
15 tijt soe gaff Ghijsbert Geijlinck voers[creven] voer hem en[de] voer Alijt sijn wijff, dair hij op dese tijt
16 wittelijcke geboorte bij heeft over Elsa-
17 bee, Willem Janssoens weduwe zijn suster, Jan en[de] Weijndelmoet hoer kynderen die sij hadde bij
18 Willem Jans[zoen] hoe[re]n man voergenoem[t]
19 den vrijen eigendom van die mergen lants voers[creven] soe die hier voir bescreven ende bepaelt staen.
20 Ende verteech dairoff en[de] van alle
rechts en[de] toesegeen dat hij dairaan hadde en[de] mede van allen brieven die dair- off ruerende sijn tot
Elsabee en[de] hoer twee
kynder behoeff voergenoemdt als onse schout, schepenen en[de] buerrade voers[creven] wijsden dat recht
was en[de] hij mit recht schuldich was
te doen en[de] dattie ghift en[de] verticht mitten recht stedicheyt hebben ende sell. Ende hij geloefden hoir
mede jair en[de] dach te
vrijen en[de] te wae[re]n als erffcope recht is nae den recht van den lande en[de] alle voircommeroff te
doen. Behoudelycken ons en[de] ons[en]
abdijen voers[creven] ons tins tiendt en[de] voercoeps en[de] dairtoe ons en[de] een ygelijck zijns rechts.
Ende opdat dit vast en[de] stade blijve soe
hebben wij Splinter van Dorsschen abt voers[creven] onsen segell aen desen briefff doen hangen tot enen
oerkonde over ons selven
en[de] mede over onsen schout, schepenen en[de] buerrade voers[creven] om hoere bede wille. Dat van
schout, schepenen en[de] buerrade
voirs[creven] oerkonden en[de] tuygen onder des abts segell voers[creven] en[de] hebben hem gebeden
desen briefff mede over ons te besegelen mit
zijnen segell, want wij dairmede over en[de] aen wa[r]en daer dit aldu[s] geschieden gelijck voers[creven]
staet. Gegeven in 't jaer ons
20 He[r]en duysent vijfhondert ende twaleff op ten tienden dach in december.

{Buitenzijde} Elsabee Willem Jans van Jan en[de] Wendelmoet Gos Kijnder.

Vredendaal 39

1 februari 1426

Volmacht van Jacob, heer van Gaasbeek, aan Gijsbert van Limbeek om een hofstede in De Bilt over te dragen, met akte van afstand door de pachters van hun pachtrecht.

Regest 18

Jacob, heer van Gaesbeke, van Apkoude, van Putte en Strijen, erfmaarschalk van Henegouwen, machtigt Ghijsbert van Limbeec, zijn neef, om een hofstede met 7 morgen land, genaamd die Hoeve, gelegen bij de Bilt in sunte Nyclaes kerspel in het gerecht van de abt van Oostbroeck, over te dragen aan wie hij wil.

1 Wij Jacob he[re] van Gaesbeke, van Apkoude, van Putte ende Strijen erfmaarscalc van Henegouwen doen
2 kont allen luden dat wij
3 machtich gemaect hebben ende bevoelen machtich maken ende bevelen mit desen onsen tegenwoirdighen
4 brieve Ghijsbert

- 3 van Limbeec onsen neve van onser wegen den vrijen eygendom op te draghen ende over te gheven dien hij wil van eenre
- 4 hoffstede mit zueven merghen lants gheheten die Hoeve geleghen bij der Bilt in sinte Nyclaes kerspel in des abts gericht
- 5 van Oesbroeck, ende dairmede op te vertijen van onsert wegen, ov[er] te doen ende te laten gelijc of wij dat selve deden.
- 6 Ende zoe wie dat dit voirscreve[n] lant coepe of verkrijget van Ghijsbert onsen neve voirscreve[n], dien gelande[n]aen den
- 7 eygendom te vrijen ende te waren tot eygendomsrecht. Ende des tot ene[n] oirkonde soe hebben wij onsen zegelle aen desen
- 8 brief doen hangen. Gegeve[n] in 't jair ons He[re]n dusent vierhondert zesse en[de] twintich op onser lievervrouwenavont
- 9 purificatio

Vredendaal 40

1 maart 1426

Volmacht van Jacob, heer van Gaasbeek, aan Gijsbert van Limbeek om een hofstede in De Bilt over te dragen, met akte van afstand door de pachters van hun pachtrecht.

Regest 19

Willam Janssoen, schout op de Bilt, oorkondt dat Ghijsbrecht Gheilinc en Otte Jacobssoen hebben overgedragen aan Ghijsbrecht van Limbeek de pacht van een hofstede met 7 morgen land gelegen achter de Bilt, waar Daem in den Hoeven woonde.

{opschrift buitenzijde:} 1426 1 maart

- 1 Ic Willam Janssoen scout op ter Bilt, doe condt allen luden mit desen openen brieve, dat voer mi en[de] voer ander
- 2 goede ma[n]nen die hierna ghescreven staen, sijn ghecomen Ghijsbrecht Gheilinc en[de] Otte Jacobssoen en[de] hebben over
- 3 ghegheve[n] joncker Ghijsbrecht van Limbeek die huer en[de] pacht en[de] bruycweer van der hofstede mitten gheboemte en[de]
- 4 mit seven morghen lants die ghelegghen sijn after die Bilde daer Daem in den Hoeven plach te wonen, also dat hi
- 5 vercopen of verhueren sel moghen die voers[creven] hofstede en[de] erve als si op dese tijt ghelegghen sijn sonder die husinghe
- 6 die daer op staen wien dattet hem ghenueghen sel die vredeliken te besitten en[de] te ghebruken sonder enich hinder
- 7 of moynisse daer in te liden van Ghijsbrecht en[de] van Otten voers[creven], of van yemant van haerre wegghen. En[de] hebbe[n]
- 8 si yet anders te segghen op die voers[creven] hofstede, gheboemte of erve, dat sullen si mit recht verhalen aen joncker
- 9 Ghijsbrecht voerseit, niet aen die hofstede, gheboemte of erve, of die se na dese tijt ghebruken sullen. Dit gheschiede
- 10 in mijns heren des abts camer van Oesbroeck, in sijn teghenwoerdicheit, daer oec mede bi en[de] over waren Gherijt
- 11 Zomer, Ponciaen Janssoen, Melys Gherytsoen, Willam Ruterssoen en[de] Roelof Henricssoen. In ke[n]nisse d[er] waarheit
- 12 so heb ic Willam Janssoen scout voers[creven] desen brief bezeghel mit minen zeghel. In 't jaer ons Heren dusent vier hondert ses en[de] twintich opten eersten dach in martio.

Vredendaal 41

10 september 1513

Akte van belening door de abt van S. Paulus te Utrecht met goederen gelegen in De Bilt.

Regest 150

Willem van Nyerkercke, abt van S. Paulus te Utrecht, beleent Vredendaal, na afstand op 19 juli 1513 door Peter Sass Gerijtss. en vervolgens door Claes Noest op 10 aug. 1513, met een stuk land gelegen in die Bilde, strekkende van de Steenwech tot het pad voor het Molendorp; met een akker land, strekkende van het

genoemde stuk land tot aan de Dorpwech; en met een stuk land strekkende van de Steenwech tot achter aan de Dorpwech, gemeen gelegen met een land van Vrouwenklooster.

1 Willem van Nijkerkercke bij der onthengnisse Goits, abt sunte Pauwels t'Utrecht doen kont allen luyden dat
2 Heijnrick van ---ijck
3 onse diener gemachticht van onsen wegen geseten heeft dair voir hem en[de] ma[n]ne van leen, gecome[n]
4 is Peter Sass Gerytss[oon]
5 onse man en[de] droech op en[de] gaff over in handen des dienres voirg[enoemt] mit sijne[n] vrijen
6 moetwille alle alzulcke ---- raien
7 en[de] goeden als hierna bescr[even] staen; in den eersten een stuck lants gelegen aen die Bilde
8 strecken[de] van die Steenwech tot
9 den pade toe dat voir dat Molendorp gaat daer die joncfrouwen van Vrouwenklooster boven en[de] dat
10 gasthuys va[n] Oestbr[oek]
11 beneden naist gelant sijn mit der joncvrouwen voirscr[even]. En[de] een acker lants strecken[de] t'ijnden 't
12 voirs[creven] stuck lants
13 tot aen den Dorpwech toe dair die joncfrouwe[n] voirg[enoemt] boven en[de] dat gasthuys va[n]
14 Oestbroick voirs[creven] beneden naist ge-
15 legen sijn, item noch een stuck lants strecken[de] van de[n] Steenwech tot after aen d[en] Dorpwech toe
16 gemengder voeren mitte[n]
17 joncfrouwen voirscr[even] dair Jan Claes Jans[soens] boven mit den voirs[creven] stuck lants naistgela[n]t
18 is, alsoe Peter voirs[creven] dese
19 goeden voirg[enoemt] van ons te leene te houden plach, en[de] verteech dairoff tot ons[en] behoeff dair
20 nyet meer aen be-
21 houdende abt die ma[n]ne wijsden dat recht was en[de] hij mit recht sculdich was te doen, hier wae[re]n
22 ov[er] en[de] aen dair
23 dit geschiede Willem Foyt en[de] Gijsbert Pauwe, manne onss gnadigen hee[re]n van Utrecht bij gebreck
24 ons[e] ma[n]ne. In 't
25 jair ons Hee[re]n duysent vijfhondert en[de] derthien op ten negen thiensten dach van Julio. Darnae in
26 d[en] jai[re] en[de] dage
27 en[de] voir ons en[de] onse ma[n]ne hier onder bescr[even] is gecomen Claes Noest en[de] droich ons op
28 en[de] gaff ov[er] in ons[en] handen
29 mit sijnen vrijen moetwille alle die erven en[de] goeden die hiervoir bescr[even] en[de] bepaelt staen
30 en[de] wij onlanx te voeren
31 Claes voirscr[even] mit den selven goeden verlijt en[de] verleent hadden en[de] verteech dairoff ons[en]
32 vrijen wille dairmede
33 te doen als onse ma[n]ne wijsden dat recht was en[de] hij mit recht sculdich was te doen. Dit gedaen
34 wesen[de] ter
35 selver tijt verlijden wij en[de] verleenden, verlijen en[de] verlenen die selve erven en[de] goeden alsoe die
36 bove[n] van
37 punt tot punt bescr[even], bepaelt en[de] gespecificceert staen den religiosen prior en[de] co[n]vente van
38 Vreendael buyten
39 Utrecht the houden sij van ons ende onse[n] abdijen tot enen goeden o[n]versterfick erfleen the
40 verheergewad[en]
41 als verschijnt ofte verwandelt wordt mit enen halven gouden ouden vrancrijcsche schilt. En[de] Willem
42 Foyt
43 heeft ons hulde en[de] manscap gedaen voir den co[n]vente voirscr[even]. En[de] tot wat tijden Willem
44 Foyt voirscr[even] offlij-
45 vich wordt soe sal dat co[n]vent voirg[enoemt] binne[n] jair en[de] dach dairnae dese erve[n] leene en[de]
46 goeden weder versaecke
47 aen ons off onse nacomelinge[n] abten in der tijt mit sulck heergewaade als voirscr[even] staet en[de] ons
48 alsdan ene[n] ande[re]n
49 weerlick man in sijn stede setten die ons huldinge en[de] manscap van desen goeden doen sall. Behoude-
50 lick joncfr[ouwe] Margriet zaliger, Jan Claes Jans[soen]s wedue, hoir lijftocht aen d[en] goeden
51 voirs[creven] nae inhoud hore
52 brieven die sij dairoff heeft en[de] ons onser abdijen voirs[creven] enen yegelick sijns rechts. Hier waeren
53 over en[de] aen dair dit geschiede Eeltgys Jacobs[soen] ende Willem Jans[soen] onse manne ende meer
54 goeder
55 luyde. In oirk[onde] 's briefs bezegelt mit onse zegell. Gegeven in 't jair ons Hee[re]n duysent vijfhondert
56 en[de] derthien
57 opten tienden dach in augusto.

24 mei 1457

Akte van belening door de abt van S. Paulus te Utrecht met goederen gelegen in De Bilt

Regest 69

Jacob van Poelgeest, abt van S. Paulus te Utrecht, beleent Michiel Roeloffssoen die Poll met een stuk land gelegen aan die Bilte, strekkende van de Steenwech tot het pad door het Molendorp; met een akker land, strekkende van het genoemde stuk land tot aan de Dorpwech; met een stuk land strekkende van de Steenwech tot aan de Dorpwech, gemeen gelegen met land van Vrouwenklooster.

{opschrift buitenzijde:} 1457 24 mei

- 1 Wij Jacob van Poelgeest bider onthengenisse Goids abt t'Sinte Pouwels 't Utrecht, doen kenlic allen luden dat voir
- 2 ons ende onse manne hierna bescreve[n] ghecomen is Michiel Roeloffssoen die Poll, ende begheerde oetmoedelike
- 3 op ons dat wij hem verlijen ende verlenen wouden een stuck lants ghelegen aen die Bilte streckende van den Steen-
- 4 wech totten pade toe dat doer dat Molendorp gaet, dair die joncfrouwen van Vrouwenkloester boven naist ghelant
- 5 sijn ende beneden dat goidshuys van Oestbroeck mitten joncvrouwe[n] voirsch[even]. Ende een acker lants streckende t'eijnden van de[n]
- 6 voirsch[even] stuck lants tot aen den Dorpwech toe, dair die joncfrouwe[n] voirsch[even] boven naist gelant sijn ende beneden dat goids
- 7 huys van Oestbroeck voirsch[even]. Ende noch een stuck lants streckende van den Steenwech tot achter aen den Dorpwech toe ghemeng
- 8 der voren mitten joncfrouwe[n] voirsch[even] dair Michiel voirsch[even] bove[n] naist ghelant is, mitten voirsch[even] stuck lants dat hij van
- 9 ons te lene begheert te houden. Welke lant en[de] erve voirsch[even] wij doe rechtevoert mede verliet ende verleent hebben, ver-
- 10 lijn en[de] verlenen mit desen onsen brieve Michiel Roeloffssoen voirsch[even]. Gehouden hij ende sijn nacomelingen van ons ende
- 11 onser abdiën tot enen goeden onversterffliken erfleen, te verheergewaden als 't verschijnt of verwandelt wert mit
- 12 enen goeden halve[n] ouden Vrancrijcsche scilt. Behoudelic ons ende onse cloester ende elkermalc sijns rechts. Hier
- 13 waren over en[de] aen dair dit gheschiede, Vredric Zoude van den Rijn, Goesen van Scadyc en[de] Peter van Sconenborch onse
- 14 manne ende meer goeder lude. In oirconde des briefs besegelt mit onsen segell. Ende om die meerre oirconde ende vestenis-
- 15 se wille hier of so hebben wij prior en 't ghemene convente van Sinte Pouwels voirsch[even] onse co[n]vents segell mede aen desen
- 16 brief ghedaen. Ghegeven in 't jair ons Heren dusent vierhondert zeven ende vijftich opten vier ende twintichsten
- 17 dach inder maent van meije.

{Betekenis van verheergewaden: uitkeren}

16 oktober 1462

Akte van belening door de abt van S. Paulus te Utrecht met goederen gelegen in De Bilt.

Regest 81

Johan Clauwert, abt van S. Paulus te Utrecht, beleent Lewe, dochter van Michiel Roeloffssoen van den Poll en Aernt van Hove, haar man, met een stuk land gelegen aan de Bilte, strekkende van de Steenwech tot het pad door het Molendorp; met een akker land, strekkende van het genoemde land tot aan de Dorpwech; en met een stuk land strekkende van de Steenwech tot achter aan de Dorpwech, gemeen gelegen met land van Vrouwenklooster.

1 Wij, Johan Claeuwert bi der onthenghenisse Goids abt t'sunte Pouwels t'Utrecht maken kenlic allen luden
 dat voir
 2 ons ende voir onse manne hierna bescreve[n] ghecomen is Lewe Michiel Roelofssoens dochter van den
 Poll mit Aernt
 3 van Hove horen echtenman, ende heeft aen ons versocht te goeder tijt bynnen jair ende dach alsulke goede
 als hierna
 4 bescreve[n] staen ende Lewe voerscr[even] aenghecome[n] ende bestorve[n] waren van dode Michiel
 Roelofssoens hoirs vaders voirgh[enoemt].
 5 In den eersten, een stuck lants ghelegen aen de Bilte, streckende van den Steenwech totten pade toe dat
 doer dat Molendorp
 6 gaet, daer die joncfrouwe[n] van Vrouwencloester boven naist ghelant sijn ende beneden dat goidshuys van
 Oestbroeck
 7 mitten joncfrouwe[n] voirsc[reven]. Ende een acker lants streckende t'eijnden van 't voirsc[reven] stuck
 lants tot aen de[n] Dorpwech
 8 toe dair die joncfrouwe[n] voirg[enoemt] boven naist ghelant sijn ende beneden dat goidshuys van
 Oestbroeck voirsc[reven]. Ende
 9 noch een stuck lants streckende van den Steenwech tot after aen den Dorpwech toe ghemengder voren
 mitten joncfrou-
 10 wen voirs[creven] dair Lewe voirg[enoemt] boven naistgelant is mitten voirsc[reven] stuc lants dat sij van
 ons te leen hout. Doe dat
 11 ghedaen was rechtevoirt mede doe verlijeden wij ende verleenden Aernt van Hove tot behoeff Lewe sinen
 echten-
 12 wive voirg[enoemt], alle dit voerscr[even] erve ende lant. Gehouden sij ende hoir nacomelingen van ons
 ende van onser abdiën
 13 voirsc[reven] tot enen goeden onversterflichen erfleen in allen maniere[n] als 't Michiel hoir vader
 voirg[enoemt] van ons en[de] van
 14 onser abdiën te lene te houden plach. Te verheergewaden als 't verschijnt of verwandelt wert mit enen
 goeden halve[n]
 15 ouden Vrancijcsche scilt. Ende Aernt van Hove dede ons hulde ede en[de] manscap voir Lewe sine wive
 voirsc[reven]. Behoudelic
 16 ons ende onser abdiën ende enen ygelic sijns rechts. Hier waren over ende dair dit gesciede Vrederic Zoude
 van den
 17 Rijn en[de] Pouwels van Malsen onse manne en[de] meer goeder lude. In oirconde des briefs besegelt mit
 onsen segel. Ghegeven
 18 in 't jair ons He[re]n dusent vierhondert twe ende tsestich op sinte Gallendach.

{Buitenzijde akte:} 1462 st Gallendach oct 16

Vredendaal 44

12 februari 1498

Akte van belening door de abt van S. Paulus te Utrecht met goederen gelegen in De Bilt.

Regest 134

**Willem van Nyerkerkcken, abt van S. Paulus te Utrecht, beleent Jan Claes Janss. met een stuk land
 gelegen aan die Bilte, strekkende van de Steenwech tot het pad door het Moelendorp; met een akker land
 strekkende van het genoemde stuk land tot aan de Dorpwech; en emt een stuk strekkende van de
 Steenwech tot achter aan de Dorpwech, gemeen gelegen met land van Vrouwenklooster, zoals Lewe,
 vrouw van Arnt van Hove, Jans grootmoeder, dat van de abdij in leen hield.**

{Buitenzijde akte:} 1498 12 februarij Jan Claesß.

1 Willem van Nyerkercke bi der onthengnisse Gods abt t'sunte Pouwels t' Utrecht, maken kenlijcke allen
 luden dat
 2 wij verlijt en[de] verleent hebben verliën en[de] verlenen mit desen onsen brieve Jan Claes Janss[oen] in
 den yersten
 3 een stuck lants gelegen aen die Bilte, streckenden van den Steenwech totten pade toe dat doir dat
 Moelendorp
 4 gaet, dair die joncfrouwen van Vrouwencloester boven en[de] dat Godshuys va[n] Oestbroick beneden
 naist

5 gelant sijn mitten joncfrouwen voirs[creven]. En[de] een acker lants streckende t'eynden van 't
voirs[creven] stuck lants
6 tot aen den Dorpwech toe, dair die joncfrouwen voirg[enoemt] bove[n] naist gelant sijn en[de] beneden dat
Godshuys
7 van Oestbroick voirs[creven]. En[de] noch een stuck lants streckende van den Steenwech tot after aen den
Dorpwech
8 toe gemengder voren mitt[en] joncfrouwen voirs[creven] dair Jan voirg[enoemt] boven naist gelant is
mitten
9 voirs[creven] stuck lants alsoe alst Lewe Aernts wijff van Hove sijn oude moeder van ons[en] abdiën te
leen te
10 houden plach. Te houden hij en[de] sijn nacomeling[en] van ons en[de] ons[en] abdiën tot enen goeden
onversterflijke
11 erfleen. Te verheergewaden als 't verschijnt of verwandelt wert mit enen halven ouden Vrancrijcs[che]
12 scilt. Behoudelijck[en] ons en[de] onser abdiën voirs[creven] en[de] enen ygelijken sijns rechts. Hyr
wa[r]en over en[de] aen
13 dair dit geschiede Bernt Proeys Aelbrechtss[oen] en[de] Jan Gruter, onse ma[n]ne en[de] meer goeder lude.
In oirk[onde]
14 14 's briefs besegelt mit onsen segell. Gegeven in 't jair ons He[re]n dusent vierhondert achten[de]
negentich
15 opten twaelften dach in februario.

Vredendaal 45

26 oktober 1506

Akte van belening door de abt van S. Paulus te Utrecht met goederen gelegen in De Bilt.

Regest 143,

**Willem van Nyerkercken, abt van S. Paulus te Utrecht, beleent Cornelis, zoon van Jan die Wael
Claeszoen, met een stuk land gelegen aan der Bilten, strekkende van de Steenwech tot het pad door het
Molendorp; met een akker land strekkende van het genoemde stuk land tot aan de Dorpwech; en met een
stuk land, strekkende van de Steenwech tot achter aan de Dorpwech, gemeen gelegen met land van
Vrouwenklooster, welke goederen Cornelis kreeg door de dood van zijn vader Jan die Wail, met behoud
van vruchtgebruik voor Margriet, vrouw van Jan Claiss, die Wail.**

1 Willem van Nyerkercke[n] bij der onthengnisse Goets abt sinte Pouwell t'Utrecht doe kondt allen lude[n]
dat voir ons en[de]
2 voir onse ma[n]ne[n] hierna bescreven gecome[n] is Cornelis Jan de Wail Claisz[oen] zoen en[de] maecte
mit handen
3 Henricke van Huesden en[de] Michiel Ram alsoe mombairs hant hem bij geschickt van de[n] rade der stadt
van Utrecht
4 en[de] mit onser hant die wij ons hoe[re] beden wille dairtoe deden joncfrou Margriet Ansems docht[er]
Joha[n]
5 Claess[oen] die Wale[n] wedue, zjnre moeder, dese nabescr[even] goeden en[de] erven; in den eersten
een stuck lants gelegen
6 aen der Bilten streckende van den Steenwech totten pade toe dat doir dat Molendorp op gait dair die
7 joncfrouwe[n] van de[n] Vrouwencloister bove[n] en[de] dat goitshuys van Oisbroick beneden naist gelant
is
8 mitten joffr[ouwen] voirsc[reven]. En[de] een acker lants streckende t'eynden van 't voirsc[reven] stuck
lants tot aen den Dorp-
9 wech toe, dair die joncfr[ouwen] voirgen[oemd] boven en[de] dat goitshuse van Oistbroick voirs[creven]
beneden naist
10 gelant zij[n]. En[de] noch een stuck lants streckende van den Steenwech tot after aen den Dorpwech toe
11 gemengder voer[en] mitte[n] joffr[ouwen] voirs[creven] dair Cornelis voirsc[reven] bove[n] naist gelant is
mitt[en] voirsc[reven] stuck
12 lants. Welke goeden en[de] erven voirsc[reven] Cornelis voirsc[reven] bij zijne[n] v[er]sueke van dode Jan
die Wael sijnen
13 vad[er] op datum des briefs eerst van ons in leen weer ontfangen heeft, die jonc[frouwen], M[er]griet
voirg[enoemt]
14 vrijlick[en] te heb[be]n, te besitten en[de] te gebruycke[n] tot hoe[re] rechten lijfftochte en[de] tot
lijfftochten recht[en]

- 15 alsoe lange als zij leeft. Alsoe Johan Claess[oen] die Wael sijn[en] vader salig[er] gedachte[n] die
voirsc[reven] joff[rouwe]
- 16 Margriet sijn wijff, Cornelis moeder, dat in nixk voirwairden geloeft hadde te doen, behoudelicke[n]
17 ons en[de] onser abdijen en[de] enen ygelicke[n] zijns rechts. Hier wae[re]n ov[er] en[de] aen dair dit
geschiede
- 18 Bernt Proys, Claes van Oisten en[de] Jan die Hase onse manne[n] van leen en[de] meer goeder lude. In oir-
19 konde 's briefz besegelt mit onsen zegele. Gegeve[n] in 't jair ons He[re]n dusent vijffhondert
20 en[de] sess des manendages na sinte Crispijn en[de] Crispiniaen[en]dach.

Vredendaal 46

19 augustus 1507

Akte van belening door de abt van S. Paulus te Utrecht met goederen gelegen in De Bilt.

Regest 145

Willem van Nyerkercken, abt van S. Paulus te Utrecht, beleent Rutger Claes Janz. met een stuk land gelegen aan die Bielte, strekkende van de Steenwech tot het pad voor het Molendorp; met een akker land, strekkende van het genoemde stuk land tot aan de Dorpwech; en met een stuk land tot aan de Dorpwech, gemeen gelegen met land van Vrouwenklooster, welke goederen Rutger had geërfd van Cornelis Jan Claess. de Waell, zijn neef.

{Buitenkant akte:} Rutger Claes Janss. 1507 19 aug.

- 1 Willem van Nyerkercken bij der onthengnisse Gods abt sunte Pouwels t'Utrecht maken condit allen
2 lud[en] dat voir ons ende onsen mannen hierna bescreve[n], gecomen is Rutger Claes Janz[oen] ende
versocht
- 3 aen ons ter gueder tijt binne[n] jaire ende dage nae doode Cornelis Jan Claess[oen] de Waell zijne[n] neve
dese
- 4 naebescreve[n] gued[en] ende erve[n]. In den eersten een stuck lants geleg[en] aen die Bielte strekkende
van d[en]
- 5 Steenwech totten pade toe dat voir dat Molendorp gaet daer die joncfrouwen van Vrouwenklooster
6 boven, ende dat godshuys van Oestbroick beneden naist gelant zijn mitt[en] joncfrouwe[n] voirs[creven].
Ende een
- 7 acker lants strekkende t'eynden van 't voirs[creven] stuck lants tot aen den Dorpwech toe dair die
joncfrouwen
- 8 voig[enoemd] boven naist gelant sijn ende beneden dat godshuys van Oestbroick voirs[creven]. Ende noch
een stuck lants
- 9 strecken[de] van d[en] Steenwech tot after aen d[en] Dorpwech toe gemengder voren mitten joncfrouwen
voirs[creven]
- 10 dair Jan Claes Janss[oen] bove[n] naist gelant is mitt[en] voirs[creven] stuck lants alsoe als Cornelis
voirs[creven] die van ons
- 11 ende onser abdiën te leen te houden plach. Doe dat gedaen was rechtevoirt mede verlijden wij ende
12 verleenden, verliën en[de] verlene[n] mit desen onsen brieve, Rutger Jan Claess[oen] voirs[creven] dese
voig[enoemde] goeden ende
- 13 erve[n] alsoe bove[n] bescreve[n] en[de] bepaelt staen. Te houd[en] hij en[de] zijn nacomelinge[n] van ons
ende onser
- 14 abdiën tot eene[n] gued[en] o[n]versterffelicke erffleen. Te verhergewaden als 't verschijnt off verwandelt
15 woirt mit eene[n] halve[n] ouden Vrancrijcsche schilt. Behoudelick[en] ons onser abdiën ende eene[n]
yege-
- 16 lijcken zijns rechts. Hier wae[re]n over ende aen daer dit geschiede heer Jan Gruter ende Jan de
17 Hase onse ma[n]ne ende meer gueder lud[en]. In oirkonde 's briefs besegelt mit onsen zegell. Gegeve[n] in
't
- 18 jair ons Hee[re]n duysent vijffhondert ende seven , den 19^e dach in augusto.

Vredendaal 47

19 augustus 1507

Akte van belening door de abt van S. Paulus te Utrecht met goederen gelegen in De Bilt.

Regest 144

Willem van Nyerkercken, abt van S. Paulus te Utrecht, beleent Mechelt, dochter van Gherijt Zassen, na afstand door Rutger Claes Janss., met een stuk land gelegen aan die Bielte, strekkende van de Steenwech tot het pad voor het Molendorp; met akker strekkende van het genoemde stuk land tot aan de Dorpwech;

en met een stuk land strekkende van de Steenwech tot achter aan de Dorpwech, gemeen gelegen met land van Vrouwenklooster, met behoud van vruchtgebruik voor Margriet, weduwe van Jan Claes Janss.

{In dorso:} Peter Sass. Joffrou Mechtelt Gerijt Zasse[n] docht[er].

1 Willem van Nyerkerck[en] bij der onthengnissen Gods abt sunte Pouwels t'Utrecht maken condit allen
2 lud[en] dat voir ons ende onsen manne[n] hiernaes bescreve[n] gecome[n] is Rutger Claes Janss[oen] ende
3 droich ons
4 op mit zijne[n] vriën moitwille ende gaff over in onsen hand[en] alle alsulcke[n] erve[n] en[de] gued[en]
als hier-
5 nae bescreve[n] staen. In den eersten een stuck lants geleg[en] aen die Bielte strecken[de] van d[en]
6 Steenwech
7 totten pade toe dat voir dat Molendorp gaet, dair die joncfrouwen van Vrouwenkloester bove[n]
8 ende dat godshuys van Oistbroick bened[en]naist gelant zijn mitten joncfrouwen voirs[creven]. Ende
9 een acker lants streckende t'eynden van 'tvoirs[creven] stuck lants tot aen den Dorpwech toe dair
10 die joncfrouwen voirg[enoemd] boven naest gelant sijn ende bened[en] dat godshuys van Oistbroick
11 voirs[creven]. Ende noch
12 een stuck lants strecken[de] van d[en] Steenwech tot aftera en d[en] Dorpwech toe gemengder voren mitten
13 joncgrouwen voirs[creven], daer Jan Claes Janss[oen] boven naistgelant is mitten voirs[creven] stuck lants.
14 Alsoe alsoe hij
15 die van onse ---- abdiën te leen gehouden heeft. Ende verteech dair off mit halm en[de] mit
16 monde ----- ende mede van allen rechts ende toeseeggens dat hij dairaen hadde
17 als ---- ---- wille dairmede doen mochten als onse ma[n]ne weysden dat recht was
18 --- --- te doen. Doen dat gedaen was ter selver tijt mede ----
19 ---- ---- verlene[n] mit desen onsen brieve joncfrouwe Mechtelt ----
20 zaliger ----- gued[en] en[de] erve[n] alsoe boven bescreve[n] en[de] bepaelt staen. Te houd[en]
21 ende ---- van onse ende onser abdiën tot eene[n] goed[en] o[n] versterfflicke[n] erffleen.
22 Te verhe ---- verschijnt of verwandelt woirt mit een[n] halven oud[en] vrancrijsche schilt.
23 Behoudelyck[en] joffrouwe Margriet zalig[er] Jan Claes Janss[oen] wedue hoir lyfftocht nae inhoud
24 hoire brieve[n] en[de] ons en[de] onser abdiën en[de] eene[n] yegelycke zijns rechts. Ende Gerijt Zassen
voirs[creven] dede ons hulde ende eede voir joncfrouwe Mechtelt zjnre dochter voirs[creven]. Hier
wae[n]
over en[de] aen dair dit geschiede, heer Jan Grut[er] ende Jan de Hase onse ma[n]ne[n] en[de] meer gueder
lud[en]. In oirkonde 's briefs besegelt mit onsen segell. Gegeve[n] in 't jair ons Hee[re]n duse[n]t
vijfhondert
ende seven, den negentiensten dach in augusto.

{In de regels 11 t/m 17 is een stukje blanco perkament gezet.
Dit stuk is op dezelfde datum gemaakt als inventaris nr. 46}

Vredendaal 48

4 november 1445

Renversaalakte van erfpacht door Vredendaal aan Timan Ghijsbertsz. van een hofstede in De Bilt.

Regest 51

Timan Ghijsbertsz. verklaart dat hij van Vredendaal in erfpacht heeft ontvangen een hofstede met 7 morgen land genaamd die Hoeve teynden die Bilt in de richting van Hees, met nog 5 morgen land, waar de hofstede met de 7 morgen land middenin gelegen is, tegen een jaarlijkse pacht van 3 Beierse guldens.

{Buitenzijde akte:} 1445/ nov 4 1° donderdag van s. Martijnsmis in den winter. {moderne hand}
Van de Hoeve t'eynde Die Bilt.

1 Alle den ghene[n] die desen brief selle[n] sien of hore[n] lese[n] doe ic verstaen[en] Tima[n] Ghijsbertsz[oen]
2 dat ic ontfanghe[n] heb va[n] de[n] prior en[de] co[n]ve[n]t d[er] Reguliere[n] te Vrede[n]dael
3 bute[n] Utrecht an de[n] Stee[n]wech, een hofstede mit seve[n] marghe[n] lants ghehete[n] die Hoeve,
t'eynde[n] die Bilt noertwert op daer me[n] te Heeswert gaet ende oec
4 noch vijf marghe[n] lants daer ic de[n] co[n]ve[n]te va[n] Vrede[n]dael voersc[reven] de[n] vrije[n]
5 eyghe[n]do[m] of ghegheve[n] heb daer die hofstede mitte[n] seve[n] marghe[n] lants voersc[reven]

4 midde[n] in gheleghe[n] is, na inhoud des eyghe[n]do[m]sbriefts di si daerof hebbe[n] in ene[n] ewighe[n]
erfpacht om drie Beyersche gulde[n] des jaers voer datu[m]
5 des briefts gheslaghe[n] of payeme[n]t haerre weerde in elker tijt der betali[n]ghe, vrijs ghelts, mit alsulker
voerwoerde dat ic of mij[n] erfghename ghebrake
6 mij[n]s alsulke[n] tins als op die twalef merghe[n] lants voersc[reven] staet of enigherhande ander onghelt
dat daerop is of come[n] mach betalen so[n]d[er] enighe
7 vermi[n]ri[n]ghe des erfpaechts voersc[reven]. Te betale[n] die ee[n] helft va[n] de[n] voersc[reven] ghelde
t'sinte Martij[n]smisse in de[n] wy[n]ter en[de] die ander helft t'sinte Petersmiss
8 ad cathedra[m] daernaest come[n]de of binne[n] ee[n] meant na elke[n] termij[n] o[n]begrepe[n] mit
aldusdanigher voerwoerde also waert sake dat ic of mij[n] erf
9 ghename ghebrake mij[n]s de[n] erfpacht jaerlix bi[n]ne[n] de[n] jaer niet en betaelde, so viel ic va[n]
alle[n] recht en[de] toesegghen dat ic of mij[n] erfghename had of hebbe[n]
10 mochte an de[n] erfpacht des lants voersc[reven] en[de] die hofstede en[de] lant voersc[reven] mit alsulc
gheti[m]mer als ic of mij[n] erfghename daerop bre[n]ghe[n] sel va[n] deser tijt
11 voert als huus, schuer en[de] berch die ic de[n] co[n]ve[n]t voersc[reven] tot ene[n] rechte[n] onderpande
gheset heb en[de] set mit dese[n] teghe[n]woerdighe[n] brieve in hare[n] hande[n]
12 quaem, dan so vri en[de] los an de[n] co[n]ve[n]t voersc[reven] hare[n] vrijen wil mede te doen also veer
als si woude[n] en[de] anders niet. Voert meer heb ic ghelooft en[de] love
13 voer mi en[de] voer mij[n] erfghename ghebrake mij[n]s gheenrehande ghetuymer te sette[n] opte[n]
Hoeve anders da[n] op des co[n]ve[n]ts hofstede of lant voersc[reven] noch
14 over de[n] erfpacht an niema[n]t anders te bre[n]ghe[n] da[n] bi wille en[de] co[n]sent des co[n]ve[n]ts
voersc[reven] op verbuere[n] des erfpaechts also voersc[reven] is. Mer ic sel de[n] oerb[er]
15 mitter hofstede en[de] mitte[n] lande voersc[reven] doen also te houwe[n] en[de] te pote[n] als recht is
o[n]beco[m]mert va[n] he[n]lude[n], al di[n]c sond[er] arch en[de] list. Hier ware[n] aen en[de]
16 over dese voerwoerde also segslude en[de] ghetughe heer Zivert Petersz[oen] priester, Otte Jacobsz[oen],
mij[n] oem Andries va[n] Lode en[de] Ja[n] Claesz[oen]. En[de] wa[n]t ic Tima[n]
17 voersc[reven] selve ghene[n] segghel en heb op dese tijt, so heb ic ghebede[n] de[n] eerbare[n] ma[n]
Willa[m] Jansz[oen] scout op Die Bilt desen brief over mi te seggele[n] Willa[m]
18 voers[reven]. En[de] ic om bede wil der segslude voerghenoemt heb mine[n] segghel an de[n]
tegghe[n]woerdighe[n] brief gheh[a]nghe[n] tot ene[n]
19 ghetughe d[er] waerheit. In 't jaer ons Here[n] duse[n]t vierho[n]dert vijf en[de] viertich des
do[n]redaghe[n]s voer sinte Martijnsmissen in den wynter.

Vredendaal 49

23 februari 1486

Akte van afstand van erfpacht door Timan Gijsbertsz. van een hofstede in De Bilt ten behoeve van Vredendaal.

Regest 117

Pouwels Jan Merts., schout, en Gijsbert Jans., Gosen Jants. burens in De Bilt, gerecht van de abt van Oostbroek, oorkonden dat Gheertruut, weduwe van Timan Ghijsberts, heeft overgedragen aan Vredendaal het erfpachtsrecht dat haar man bezat op de hofstede gelegen in den Hoeven.

{In dorso:} van die hoeven t'eynde[n] die Bilt.

1 Alle die ghenen die desen brief sellen sien of horen lesen doe wi verstaen Pouwels Jan Mertss[oen] scout
aen
2 die Bilt, Ghijsbert Janss[oen], Gosen Jants[oen], Jacob Janss[oen] ghesvoren buere in des abts gherechte
van Oesbroeck, dat
3 ghecomen is aen die Bilt Gheertruut Timan Ghijsbertss[oen] wedue en[de] heeft opghedraghen mit horen
vriën wil
4 dat co[n]vent va[n] Vreendael voer een ghespa[n]nen recht alle alsulke erfpacht als Tyma[n]
Ghijsb[er]tss[oen] saligh[er] ghe-
5 dachte[n] te bruke[n] plach. En[de] voertmeer heeft Gheertruut voirs[creven] dat co[n]vent va[n] Vreendael
voirg[enoemt] voer een
6 ghespa[n]nen recht op die Bilt ghelooft, alle voerco[m]mer of te doen, tijns en[de] tyend. En[de] voert want
Tyma[n] Ghijs-
7 bertz[oen] bi Gheertruut sijn wijf was witteliken gheboert afterghelaten heeft, so heeft dat co[n]vent va[n]
Vreen-

8 dael voirg[enoemt] begheert op dat gherecht van die Bilt om meerre vestigheits hierof te hebben dat men die
 ky[n]-
 9 der mo[m]bers een gherechtlike weet soude doen en[de] dat gherecht voirg[enoemt] heeft dat gheern
 ghedaen om hoer-
 10 re bede wil. En[de] oeck om meere vesticheit hieroff te hebben en[de] hebben twe van horen ghesvoren
 buere ghe-
 11 sent op 't co[n]vents cost dese weet der kynder mo[m]ber te doen als si ghedae[n] hebbe[n]. En[de] want
 daer niema[n]t teghe[n]
 12 ghecome[n] en is dat te v[er]antw[er]den, so heeft dat gherecht voirg[enoemt] ghewesen dat dat co[n]vent
 voirg[enoemt] mach vrij
 13 en[de] onbecroot aenvatten sonder yema[n]s wedersegghen die hofstede mit alle hoer lant en[de]
 toebehore[n] so
 14 die in den hoeve[n] geleghen sijn, hore[n] vriën wil daarmede te doen, behoudelic die abdije va[n]
 Oesbroeck ha-
 15 re[n] tijns en[de] tyend. Alle dinck sond[er] arch en[de] list. In ke[n]nisse der waerheit so heb ic Pouwels
 Jan Mertz[oen] scout
 16 voirs[creven] desen brieff beseghelt mit mijne[n] seghel van des gherechts wegghen over mij selven en[de]
 mede over
 17 die gezvoren[n] buere voirs[creven] om hore bede wil. En[de] wi besvoren[n] buere voirs[creven] orconden
 dit en[de] tughen ond[er] des
 18 scouts seghel voirs[creven]. En[de] hebben hem ghebeden desen brief mede over ons te bezegghen mit
 sinen seghel
 19 want wi hiermede over en[de] aen waren daer dit gheschiede ghelijc hiervoer beschreve[n] staet.
 Ghegheve[n] in 't
 20 jaer ons He[re]n dusent vierhondert ses ende tachtich, op sinte Mathijsavont apostel.

Vredendaal 50

3 december 1513

**Verklaring onder ede door Jan van Toorn dat hij aanwezig is geweest bij het graven van een greppel
 tussen de venen van Vredendaal en van Herman Ghijsbertszoon in De Bilt.**

Regest 151

**Burgemeesters, schepenen en raad van Utrecht oorkonden dat Jan van Toorn onder ede heeft verklaard
 dat hij als medeschepen van de Bilt aanwezig was bij het graven van een greppel tussen de venen van
 Vredendaal en van Hermen Gijsbertss. in het gerecht van de Bilt, welke greppel daar nog ligt.**

1 Wij borg[er]meyste[re]n, scepen[en] en[de] raide der stadt van Utrecht mak[en] kondt allen luyd[en] dat
 wij te[n] v[er]sueke va[n] d[en] weerdigen en[de] religiosen
 2 prior en[de] convent van d[en] Canonick[en] Regulie[re]n van Vredendaell geleg[en] buyten bij ons[en]
 stadt, voir ons heb[be]n doen besett[en] uut onsen
 3 geswoe[re]n dienre Jan van Toorn wonen[de] aen De Bilt om getuychnisse der waerheyt te geven vander
 sak[en] nabescr[even], die welcke also
 4 beset wesen[de] en[de] op huyd[en] dat[um] 's briefs voir ons verscijnen[de] heeft aldair bij sijnen eede die
 hij tot ons[en] vermani[n]ge lijflick aen den
 5 heylig[en] mit opgerichten vinge[re]n volstaefs eedts dede en[de] wij volcomelick van hem ontfe[n]g[en],
 getuycht en[de] geseyt also dat hij
 6 nu out was omtrent vieren[de]tseventich jaeren en[de] dat hem well kenlick was dat hij als een
 medescepen[e] en[de] buerman doe wesen[de]
 7 aen De Bilt dairbij an en[de] o[v]er gewest heeft van 's gerechts weg[en] mit Hermen Gheritss[oon] als
 scout, Gijsbert Aertss[oon] en[de] Jan
 8 Ludolphsz[oon] als scepen[en] in d[en] gerecht voirs[creven] saliger gedachten aldair een gruppel bij
 d[en] grecht bij en[de] ten versueke va[n] p[ar]thien
 9 geslag[en] worde tusschen den venen van Vredendaell en[de] Hermen Gijsbertss[oon] also die dair noch leyt
 in 't gerecht voirs[creven]. En[de] want
 10 dit voirs[creven] aldus als voirs[creven] staet voir ons getuycht en[de] gesciet is. Soe certificee[re]n wij dat
 enen ygelick[en] die des behoeren mach
 11 voir die rechte wairheyt en[de] heb[be]n des t'oircon[de] ons[er] stadt signet 't welck wij dagelicx
 gebruyck[en] aen desen bryeff doen
 12 hang[en]. Gegeven in 't jair ons Heren duysent vijfhondert en[de] derthien des saterdag[es] op sunte
 Barbaerenavont.

1 september 1506

Arbitrale uitspraak in een geschil tussen de S. Laurensabdij van Oostbroek en Vredendaal over de tiend en het recht op de derde garf van een halve hoeve op het Buurveld onder De Bilt.

Regest 142

Mr. Adriaen Ram en Gherit Peterss. doen als scheidsrechters uitspraak in het geschil tussen de conventen van Oostbroek en Vredendaal over de tiend en het recht op de derde garf van een halve hoeve land, gekocht door Vredendaal, in de polder Buervelt, in welke polder aan de abt de tiend en het recht op de derde garf toekomt. Zij bepalen dat Vredendaal aan Oostbroek de tiend moet betalen en jaarlijks twee Rijnse guldens voor het recht op de derde garf.

- 1 Alzoe een sekere twist ende ghesceell gheweest heeft thusschend en Eerweerdighen in goede hee[re]n
- 2 Abdt, prior en[de]
- 3 Ghemeene convent van Oestbroeck ther eenre ende prior en[de] 't ghemeene convent van Vreendaell ther
- 4 an-
- 5 der sijden ruerende van een halve hoeve landts die dat convent van Vreendaell ghecoft hebben van Jacop
- 6 van
- 7 Amerong[en] leggende in des Abds voirs[chreven] gherecht in een polre lands gheheeten Buervelt uut
- 8 welke polre die
- 9 Abdt voirg[enoemd] heeft die tyende en[de] gherechte van die derde gerff welke gherecht inhoud die twe
- 10 deel te seegen en[de]
- 11 dat derdendeel te weijgen nae inhoud der brieven dair off wesende, soe ist dat dese twist ende ghescheel
- 12 ghe-
- 13 stadelick gheheel en[de] all ghebleven is van beyden parthyen aen onss Meijster Ariaen Ram en[de] Gherit
- 14 Peterss
- 15 op een peen van vijftich gouden croenen tot behoeff die een helft der kerke van[den] Doem 't Utrecht
- 16 en[de] die
- 17 ander helft ther syecken bij Vreendaell, wair om zoe is onser beyder eendrachtelick uitspraeke en[de]
- 18 segghen
- 19 dat 't convent van Vreendael voirs[chreven] dese voersproeke halve hoeve landts sellen moeghen seygen
- 20 ofte wey-
- 21 gen tot hoeren wylle ende profijt sonder enich Ietsell hynder ofte weerseging van den Abdt off convent
- 22 van Oestbroeck voirg[enoemd]. Ende dess soe sellen die prior ende convent van Vreendaell voirg[enoemd]
- 23 jaerlix gheven
- 24 en[de] betalen den Abdt en[de] convent van Oestbroeck voirg[enoemd] voer 't gherecht van die derde gerff
- 25 twe Rynssche
- 26 gulden twyntich stuyvers voir den gulden als t'Utrecht inden budell gancber ende gaire syn indertijt der
- 27 betaling behoudelicke nochtant den Abdt en[de] convent van Oestbroeck voirs[chreven] hoeren tyend the
- 28 betalen
- 29 opden jaerssdach ofte bynnen eenre maent onbegrepen. Ende all ist dat die prior en[de] convent van Vree-
- 30 dendaell voirg[enoemd] voir dit gherecht van die derde gerff in voerleeden tijden meer pleeghen te gheven
- 31 noch-
- 32 tans want die prior en[de] convent van Vreendaell voirs[chreven] veel dienst en[de] vreenscap in
- 33 voirleed[en] tyden ghe-
- 34 daen hebben ende noch altijt begheeren the doen dat convent van Oestbroeck voirg[enoemd], zoe ist onss
- 35 begheert
- 36 ende segghen opten peen voirs[chreven] dat die Abdt en[de] convent van Oestbroeck voirg[enoemd] myt
- 37 dese onse uut-
- 38 spraeck ende segghen sellen hem ghenoe[en] ende thevreededen wesen, all dinck sonder arghelyst. Ik ten-
- 39 misse der waarheyt zoe hebben wij arbiterss ende seggerss onser beyder segelen aen desen brief gedaen.
- 40 Geghreven int jaer onss he[re]n dusent v ijjfhondert ende sess op Sunte Gallendach.

{achterzijde} 1506 St Gallendag.